

32
ROČNÍK 14

1. července 2005

V ČÍSLE:

Diplomy University Charlese de Gaulla LILE III pro studenty UP • AS UP schválil rozpočet univerzity na rok 2005 • Na aktuální téma: řízení na jmenování rektora • Rozhovor: vědecké olympiády – péče našich pracovníků o mladé talenty • Otázky pro děkanku a děkany UP

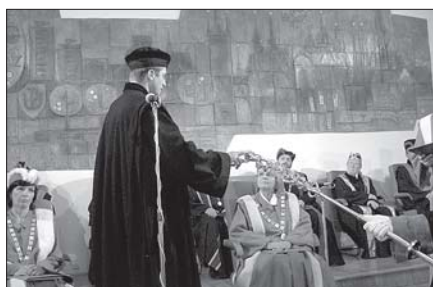
V aule FF UP se 29. 6. uskutečnilo slavnostní předání univerzity diplomu „D. U. Administration économique et sociale“ Univerzity Charlese de Gaulla Lille III prvním absolventům společného studijního programu olomoucké a francouzské univerzity. Jako ocenění dosavadní spolupráce obou univerzit obdržel vědecký atašé francouzského velvyslanectví D. Le Masne Pamětní medaili UP (viz snímek ve výřezu).

Více informací viz str. 2.

-red-, -tj- ▶

Slavnostní akty v aule FF UP

■ V úterý 21. 6. se v aule Filozofické fakulty UP uskutečnily slavnostní akty promocií absolventů doktorského studijního programu LF, FF, PŘF a PdF a FTK, předání jmenovacích dekretů docentům, kteří se habilitovali na CMTF, LF, FF, PŘF a PdF a přiznání práv emeritních profesorů – chemikovi PŘF prof. M. Koutčkoví, CSc., a výtvarníkovi PdF prof. Z. Kučerovi.

Více informací na str. 4 a 7.

-red-, foto -map-

Není kantor jako Kantor(ek)

■ Jaký je vztah kanadských vysokoškoláků k jejich profesorům? Jak znějí vtipy v cizích jazycích? Lze fyziku konzultovat prostřednictvím e-mailu? Tyto a další otázky byly tématy besedy, kterou 21. 6. uspořádaly

No, Honziku, zdá se, že jsi o vlasek vyšší než Mařenka.

XIX. Olomoucké hematologické dny s rekordní účastí

■ Ve dnech 15.–18. 6. 2005 se v prostorách Uměleckého centra UP, Teoretických ústavů a v posluchárnách Hemato-onkologické a Dětské kliniky LF UP konaly již XIX. Olomoucké hematologické dny (OHD) s mezinárodní účastí. Toto tradičně největší pravidelné každoroční setkání českých hematologů přivedlo letos do hanácké metropole rekordní počet 640 lékařů, vysokoškoláků z laboratoří, zdravotních sester a laborantek a na 100 zástupců 32 farmaceutických a zdravotnických firem z ČR, SR, USA, Chorvatska a Polska. Uvedená čísla potvrzují trvání trendu každoročního zvyšování zájmu o OHD, které se z původně půldenního meziregionálního semináře staly v průběhu předchozích osmnácti ročníků nejprestižnějším čtyřdenním odborným a společenským setkáním lidí, které v ČR spojuje zájem o nejmodernější poznatky z výzkumu, diagnostiky a léčby nemocných s poruchami krvevotvorby a krevního srážení. Stále častěji a ve větší míře do Olomouce přijíždějí i kolegové ze Slovenska, jejichž letošní rekordní účast potvrdila výborný zvuk, který si OHD u našich kolegů v SR vydobyl. Mezinárodní charakter setkání a jeho vyso-

kou odbornou úroveň podtrhlo kromě účasti zahraničních hostů i získání akreditace European Council for Accreditation in Hematology (ECAH) a zařazení OHD mezi vybrané evropské kongresy 20 zemí EU, kterým jsou udělovány mezinárodní kreditní body do systému kontinuálního celoživotního vzdělávání lékařů (CME). OHD tak získaly významnou národní prioritu: byly první akcí v ČR, na které bylo možno mezinárodně platné kreditní body systému kontinuálního vzdělávání v medicíně získat. O formální splnění nezbytných požadavků se zasloužil předseda vědecký sekretář OHD MUDr. E. Faber, CSc., z HOK LF UP a FNO, kterému patřilo poděkování prezidenta sjezdu. Díky bohaté a kvalitní vědecké náplni sjezdu rozhodl ECAH o udělení až 18 CME bodů účastníkům sjezdu, kteří na závěr vyplnili a odevzdali evaluační formulář.

XIX. OHD 2005 byly již druhým rokem zahájeny v barokních prostorách Auditoria EC UP satelitními sympozii farmaceutických společností. Na nich v rámci přehledných sdělení přiblížili odborníci na daná témata téměř 200 posluchačům nové trendy v léčbě nemocných s chronickou lymfatickou leukémií, ne Hodgkinovými lymfomy, mnohotným myelomem, anémiemi a chemoterapií indukovanou neutropenií. Po malé večerní vernisáži olejí MUDr. J. Novotného, CSc., odborníka na problematiku hemostázy, který se kolegům představil i jako zajímavý a zdatný malíř, se účastníci přesunuli do reprezentativních prostor Kaple Božího Těla, kde byly XIX. OHD slavnostně zahájeny. Prof. K. Indrák, DrSc., prezident sjezdu a předseda České hematologické společnosti ČLS JEP, přivítal významně představitel české a slovenské hematologie a zástupce vedení Fakultní nemocnice Olomouc. Součástí slavnostního zahájení bylo předání medailí ČLS JEP prim. MUDr. V. Kozovi (Hematoonkologické oddělení FN Plzeň), prof. J. Starému, DrSc. (Klinika dětské hematologie a onkologie FN Motol), a čestně-

Dokončení na str. 6

Katedry fyziky PŘF UP a pobočka JČMF v Olomouci s Pavlem Kantorkem. O proslulém českém humoristovi málokdo ví, že je vysokoškolským profesorem fyziky na Ryerson University of Toronto. Ještě méně je známo, že se podílí na ilustracích ke zcela nové řadě učebnic fyziky pro základní školy, kterou právě vydalo olomoucké nakladatelství Prodos (o publikaci více na str. 10). A snad teprve účastníci olomouckého setkání se mohli dovědět, že jde nejen o olomouckého rodáka, ale i o synovce prvního rektora UP J. L. Fischera. Šťastné propojení vědy a humoru dokreslovala atmosféra v kongresovém sále Společně laboratoře optiky PŘF a FÚ AV ČR, která čas od času vykazovala neklamně známky veselí – paralelně s proudem otázek a odpovědí totiž probíhala i projekce vybraných ukávek Kantorkova kreslířského vtipu...

-mav-, foto -tj-

Akademický senát UP vyhlásil řízení o návrhu na jmenování nového rektora.
Informace viz str. 5.

Akademický senát schválil rozpočet UP na rok 2005

■ Patnáct senátorů Akademický senát UP se 22. 6. při hlasování o *Návruhu souhrnného rozpočtu na rok 2005* vyjádřilo pro jeho přijetí, tři se hlasování zdrželi; bez rozsáhlých diskusí tak AS UP předložený souhrnný rozpočet schválil. V průběhu jednání o návrhu rozpočtu vystoupil s komentářem předseda ekonomické komise AS UP doc. J. Štefanides (FF UP). Ve sdělení, jehož závěrem bylo doporučení přijetí navrhovaného dokumentu, zazněla mj. i informace o dlouhodobém neřešení ekonomické situace fakult UP v návaznosti na stanovená pravidla financování a také i poskytování služeb Informačního centra UP. V této souvislosti AS UP přijal zároveň s návrhem rozpočtu na rok 2005 i usnesení, z nichž vyplývá, že ekonomická komise AS UP předloží AS UP k projednání návrh změn metodiky dělení dotací MŠMT ČR a návrh změn v projednávání rozpočtu UP na rok 2006, a to nejpozději do 27. 9. 2005. Dalším usnesením pak AS UP zavázal vedení UP k tomu, aby v měsíčních intervalech předkládalo předsedovi ekonomické komise AS UP tabulku čerpání NIV a IV s aktualizovanými údaji.

Akademický senát UP dále schválil návrh změny *Statutu UP*, se zapracováním pozměňovacích návrhů byl přijat také návrh nového *Stipendijního řádu UP*, návrh nového *Řádu vysokoškolské koleje UP*, jakož i *časový harmonogram volby kandidáta na funkci rektora UP pro funkční období 2006–2009*.

-map-

Cenu Amerického fondu pro československou pomoc získala čerstvá absolventka FF UP

■ Vítězkou soutěže o nejlepší odbornou práci „Cena Amerického fondu pro československou pomoc“ (American Fund for Czechoslovak Relief Award) se stala **Eva Bradová**, letošní absolventka studia na Katedře politologie a evropských studií FF UP. Slavnostní vyhlášení proběhlo 16. 6. na Masarykově univerzitě v Brně za účasti rektora MU prof. P. Fialy, zástupců Mezinárodního politologického ústavu MU (IIPS) a Amerického fondu pro československou pomoc účastníků soutěže. Cena, která je výsledkem dlouhodobé úzké spolupráce uvedených institucí, poskytuje mladým vědcům z oblasti společenských věd příležitost k realizaci a prezentaci jejich odborné činnosti. E. Bradová, která na podzim zahájí doktorandské studium na FF UP, uspěla s prací „*Teorie a vývoj politické komunikace a volebních kampaní: Od volebních mítinků k politickému marketingu*“. Jako autorka vítězné práce získala zároveň finanční stipendium ve výši 10 000 Kč a možnost zveřejnění textu v podobě knihy v renomovaném vydavatelství odborné literatury.

Blahopřejeme!

-red-

Českou konferenci rektorů povede i nadále prof. I. Wilhelm

■ Plénum České konference rektorů (ČKR) zvolilo na svém 80. zasedání, které se uskutečnilo ve dnech 16.–17. 6. v Ústí nad Labem, nové Předsednictvo ČKR. Ve funkčním období 1. 8. 2005–31. 7. 2006 bude stát v čele ČKR stejně jako dosud prof. I. Wilhelm, CSc. (rektor UK v Praze), ve funkcích místopředsedů zůstaní i nadále prof. V. Cejpek (rektor JAMU v Brně), doc. F. Jirásek, DrSc. (rektor Bankovního institutu vysoké školy, a. s., v Praze), prof. M. Ludwig, CSc. (rektor Univerzity Pardubice), a prof. P. Sába, CSc. (rektor Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně). Novým místopředsedou byl zvolen prof. P. Fiala, Ph.D. (rektor MU v Brně). Dosavadní místopředsedkyně pro oblast tvůrčích činností prof. J. Mačáková, CSc., rektorka UP, již do Předsednictva ČKR nekandidovala; její působení ve funkci rektorky končí v polovině funkčního období Předsednictva ČKR.

Dále přijalo Plénum ČKR na tomto zasedání následující usnesení:

- ČKR vzala na vědomí informaci o přípravě rozpočtu veřejných vysokých škol na rok 2006; do dalších let doporučuje snížení velkého počtu ukazatelů a upřesnění metodiky;
- ČKR očekává, že bude naplněn záměr ministryně školství, mládeže a tělovýchovy schválený vládou ČR každoročně zvyšovat rozpočet veřejných vysokých škol jako nezbytný předpoklad jejich kvalitativního rozvoje;
- v souladu s výsledky jednání konference ministrů školství v Bergenu ČR konstatuje, že nejsou

První diplomy Univerzity Charlese de Gaulla LILLE III pro studenty UP

■ Promoce třetího ročníku bakalářského programu a pátého ročníku magisterského programu Aplikovaná ekonomie, které se konaly 29. 6. v aule FF UP, vyvrcholily předáním diplomů „D. U. Administration économique et sociale“ Univerzity Charlese de Gaulla LILLE III prvním absolventům tohoto společného studijního programu. Byly letos uděleny poprvé, a to 14 vybraným studentům letošního pátého ročníku oboru Odborná francouzština pro hospodářskou praxi a několika absolventům UP z loňského pátého ročníku, kteří již mají diplom UP. Podmínkami k získání diplomu, které stanovila francouzská univerzita, byly výborný prospěch a vypracování kratší diplomové práce na ekonomické téma ve francouzském jazyce. Slavnostního aktu se zúčastnili rektorka UP prof. J. Mačáková, CSc., rektor Univerzity Charlese de Gaulla P. Rousseau, ředitelka Kanceláře zahraničních styků univerzity v Lille O. Kleimanová, vědecký atašé francouzského velvyslanectví D. Le Masne, prof. N. Flageul, koordinátor výukových misí francouzských profesorů na UP a další hosté.

Při této příležitosti byla předána *Pamětní medaile UP* vědeckému atašé D. Le Masneovi jako ocenění trvalé podpory ekonomickým programům ze strany francouzského velvyslanectví. D. Le Masne, který působí ve funkci od září 2002, věnuje Olomouci systematickou pozornost, pravidelně navštěvuje UP a je v úzkém kontaktu s Katedrou romanistiky FF, blízké vztahy udržuje také s Lékařskou fakultou UP.

Spolupráce s Univerzitou Charlese de Gaulla LILLE III byla navázána v roce 1997. Od tohoto roku také existuje dvoustranná dohoda o spolupráci mezi UP Olomouc a Lille III.

Od září 1997 přijíždějí dva profesori této univerzity – prof. N. Flageul a prof. P. Dutertre – a prof. I. Yannakakis (bývalý učitel Lille III, politolog) jako externí vyučující Katedry romanistiky FF UP. V posledních třech letech se k nim připojil také prof. F. Beaurepaire. V každém akademickém roce se uskutečňují tři vyučovací týdenní mise (říjen–prosinec–září), v jejichž průběhu probíhá intenzivní výuka pro studenty oboru Odborná francouzština–aplikovaná ekonomie a pro studenty navazujícího oboru Odborná francouzština pro hospodářskou praxi. Profesori vedou některé bakalářské a diplomové práce a působí jako oponenti. Mise jsou organizovány a finančně zabezpečeny francouzským Ministerstvem zahraničních věcí prostřednictvím vědeckého oddělení francouzské ambasády v Praze.

Od roku 1998 má UP s LILLE III podepsanou bilaterální dohodu Socrates-Erasmus, v jejímž rámci vyjíždí do Francie každým rokem osm studentů UP na období jednoho až dvou semestrů. Francouzské Ministerstvo zahraničí poskytuje dále od roku 1998 jeden celoroční stipendijní pobyt vybranému studentovi 4. ročníku FF UP. V rámci oboustranné spolupráce udržují obě univerzity další kontakty, např. návštěvy olomouckých pedagogů na vybraných pracovištích Univerzity Charlese de Gaulla Lille III s cílem seznámení se s organizací a řízením, přípravy trilaterálního evropského projektu aj. V září tohoto roku bude Katedra romanistiky FF UP podávat projekt Leonardo s cílem zajistit financování dlouhodobých (tříměsíčních) stáží ve francouzských podnicích a institucích pro studenty UP. Partnery budou kromě regionu Bretaň i podniky a instituce v oblasti Pas de Calais v okolí Lille. Francouzská ambasáda dále zajišťuje od roku 1998 pro Katedru romanistiky FF UP jednoho vyučujícího ekonomických předmětů a odborného jazyka, tzv. mezinárodního dobrovolníka. Ten vyučuje 14–16 hodin týdně a vede bakalářské a diplomové práce. Letošní lektorka C. Rangerová je v pořadí již šestou dobrovolnicí.

-red-

Prof. L. Kubáček čestným členem Učené společnosti SAV

■ Učená společnost Slovenské akademie věd zvolila na svém čtvrtém valném shromáždění, které proběhlo 24. 5. v Bratislavě, za svého čestného člena prof. L. Kubáčka, DrSc., Dr. h. c., člena Katedry matematické analýzy a aplikací matematiky PŘF UP. Prof. L. Kubáček se ve své vědecké práci věnuje zejména oblasti stochastických modelů se zaměřením na teorii odhadu a testování hypotéz ve složitých lineárních modelech a v modelech se slabou nelinearitou. Jeho práce jsou citovány v mnohých špičkových vědeckých pracích a patří mezi základní studijní materiály.

Učená společnost SAV je čestným orgánem SAV, jejím posláním je podporovat rozvoj vědy a rozšiřování vědeckých poznatků, iniciativně sledovat etické otázky výzkumu a jeho aplikací v praxi, spolupracovat s obdobnými společnostmi doma a v zahraničí aj.

-red-

Oddělení geriatry FNO jubluje

■ Dvacet let geriatrické péče si v červnu připomněla Fakultní nemocnice Olomouc. Její Oddělení geriatry se letos přestěhovalo do prostor bývalé chirurgické kliniky v budově zvané Franz Josef. Díky napojení na chirurgický monoblok se může intenzivněji rozvíjet spolupráce s ostatními obory, což je podle odborníků pro geriatrickou péči a zlepšení kvality života starších lidí velmi důležité. Stále častěji se totiž provádějí náročné operační výkony i u lidí ve vysokém věku, což dříve nebylo vůbec možné.

Význam oboru v posledních letech vzrůstá, protože s nízkou porodností a prodloužováním střední délky života přibývá populace ve vyšší věkové kategorii. Lidé nad šedesát let tvoří nyní asi dvacetiprocentní skupinu obyvatel České republiky, připomněl primář oddělení MUDr. Z. Zábouj. Úkolem geriatry podle něj zůstává snaha prodloužit kvalitní život seniorů bez nemocí, handicapů a závislosti na ústavní či ambulantní péči.

-eh-

▲ Na téma „*Trendy technického vzdělávání*“ se ve dnech 21.–22. 6. konala na PdF UP mezinárodní konference, kterou pořádala Katedra technické a informační výchovy PdF UP.

-red-, foto -tj-

Návštěva z Univerzity Regensburg

■ Ve dnech 8.–11. 6. byl hostem Ústavu lékařské chemie LF, Laboratoře buněčných kultur LF a Laboratoře růstových regulátorů PříF UP prof. W. Wiegrebe z Univerzity Regensburg (Německo). Při této příležitosti mu byla na Rektorátě UP předána *Pamětní medaile UP* jako výraz ocenění jeho dlouhodobé spolupráce s chemiky na Lékařské a Přírodovědecké fakultě UP (na snímku vlevo s prof. V. Šimánkem).

Prof. W. Wiegrebe patří k předním světovým odborníkům v oboru farmaceutické chemie a v České republice je vysoce hodnocen jeho recenzní činností. Na jeho pracovišti již pracovala řada studentů postgraduálního studia UP.

-red-, foto -tj-

Krátce z Kolegia rektorky UP (15. 6.)

* V průběhu zasedání Kolegia rektorky UP hovořil o koncepci proměny festivalu *Academia film Olomouc* Mgr. P. Bilík (Katedra divadelních, filmových a mediálních studií FF UP). Upozornil na rozdílnost předkládaného dramaturgického a organizačního plánu s plánem dosud fungujícím. Tím i reagoval na některá dřívější vyjádření uvedeného grémia (viz *Žurnál UP* č. 26), která podobnost obou plánů naopak zdůrazňovala. Jak vyplývá z pracovního návrhu, který vytvořila pracovní skupina pověřená Katedrou divadelních, filmových a mediálních studií FF UP festival v novém pojetí by se podle odborníků shora uvedené katedry měl vrátit k jeho prvotnímu poslání a zaměření (byť v moderních podmínkách), a to za předpokladu maximální zainteresovanosti jednotlivých fakult UP. Cílem této akce by podle navrhovatelů mělo být i to, že by festival fungoval jako služební orgán fakultám, za důležité je považováno taktéž odlišení festivalového programu od ostatního festivalového dění v ČR, především pak od toho, které přestavuje dokumentární tvorbu. *Hodnota festivalu spočívá v originální dramaturgii*, řekl Mgr. P. Bilík v souvislosti s dramaturgií stávající, která podle jeho vyjádření původní není. Protože tématem, které se týká bezprostřední budoucnosti *Academia film Olomouc*, se Kolegium rektorky UP zabývalo na předchozím jednání, další diskuse již neproběhla.

* MŠMT ČR vyhlásilo *Rozvojové programy pro veřejné vysoké školy na rok 2006* (viz <http://www.msmt.cz>). Předkladatelé projektů by měli volit v jednotlivých programech ty priority, jež jsou pro jejich školu nejdůležitější a jsou v souladu s jejím dlouhodobým záměrem či jeho aktualizací na rok 2006, vzájemně je vhodně propojí a umožní v rámci projektu spolupráci jejich jednotlivých součástí tak, aby přispěla k celkovému rozvoji vysoké školy. Pro předložení rozvojových projektů na rok 2006 MŠMT je stanoven termín **31. 10. 2005**, rámcová představa by měla být známa na UP však již 6. 9. 2005. O přijetí jednotlivých projektů včetně výše dotace rozhodne na základě doporučení Rady programu náměstek ministryně pro vědu a vysoké školství.

* O *postupu při zpracování hodnocení UP*, jež má mj. souvislost s končícím volebním obdobím rektorky UP (viz usnesení VR UP), informovala prorektorka pro studijní záležitosti UP prof. L. Ludíková, CSc., která se dále zmiňovala také o úpravě *Stipendijního řádu UP*, či budoucnosti *elektronické verze přihlášek*. Podle dosavadního zjišťování souhlasily jednotlivé fakulty UP – výjma Pedagogické fakulty – s tím, že by se do budoucna ucházely o studium mohli na UP přihlašovat pouze elektronickou formou.

-map-

Katedra hudební výchovy PdF UP ve spolupráci s Ensemble Damian, Musica Florea, pod záštitou děkana PdF UP prof. F. Mezihoráka, Csc., pořádá za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a statutárního města Olomouce 8. ročník olomouckého hudebního festivalu

Baroko 2005.

Festival se uskuteční ve dnech **27. 7.–18. 9. 2005 v prostorách Uměleckého centra UP.**

Z programu:

- **27. 7.**, 19:30 hod. – A. Caldara (1670–1736): *La Ghirlanda de Fiori*. Opera ke jmeninám Marie-Anny Pignatelli z roku 1726. Hofmusici.
- **31. 7.**, 19:30 hod. – J. Puschmann (1738–1794): *Concerti, Divertimenti e Graduali*. Účinkuje Musica Figuralis.
- **9. 8.**, 19:30 hod. – J. Zimmerl – V. Panagl. *Dueta pro truhlové pozitivy*. Účinkuje Ensemble Damian.
- **21. 8.**, 19:30 hod. – *Zena a muž ohřatý*. Novodobá premiéra moravské barokní opery. Účinkuje Ensemble Damian.
- **25. 8.**, 19:30 hod. – T. Traetta (1727–1779): *Stabat mater*. J. K. Vaňhal (1739–1813): *Stabat mater*. Účinkuje Musica Figuralis.
- **4. 9.**, v 19:30 hod. – P. Olech (recitál polského kontratenoristy). A. Vivaldi, J. S. Bach J. Puschmann, T. Hanzlik. Účinkuje Musica Figuralis.
- **11. 9.**, 19:30 hod. – Hudba olomoucké katedrály (novodobé premiéry). Societas Incognitorium.
- **18. 9.**, 19:30 hod. – Znovuobjevené koncerty českého baroka. Účinkuje Musica Florea.

Evropská konference Sport a handicap ve Francii

■ Ve dnech 1.–3. 6. 2005 se uskutečnila v Paříži a Bourges evropská konference *Sport a handicap* pod záštitou francouzského Ministerstva mládeže a sportu, které se zúčastnilo 22 zástupců z 11 států. Fakultu tělesné kultury UP reprezentovala Mgr. P. Kurková, Ph.D., která přednesla příspěvek na téma *Aktivita sportovních svazů sdružujících sportovce s postižením v ČR*. Cílem konference byla komparace a výměna zkušeností z organizování a řízení sportu osob s postižením.

Z prezentovaných vystoupení jednotlivých delegací vyplynuly značné rozdíly v pojetí státní politiky péče o osoby s postižením z hlediska zabezpečení jejich účasti ve sportovní sféře. Jednalo se o legislativní ustanov-

vení, organizační pojetí – státní správa versus dobrovolné sportovní organizace. Ve všech zúčastněných zemích se pohybovým aktivitám přisuzuje v integračním procesu osob s postižením značný funkční potenciál. Zdůrazňován je především význam psychosociální a zdravotní.

Další vzájemná spolupráce otevírá pro zainteresované subjekty možnosti komparace základních přístupů řešení problematiky účasti osob s postižením ve sportu se zpětnou vazbou pro hodnocení přijatých legislativních, organizačních a realizačních postupů v ČR.

-pk-

Seminář „Minitenis do škol“

■ Fakulta tělesné kultury UP uspořádala ve spolupráci s Metodickou komisí Českého tenisového svazu a agenturou TK Plus Prostějov v pořadí již třetí seminář na podporu projektu *Minitenis*, který by měl pomoci přilákat na tenisové kurty i zájemce z řad školní mládeže. Seminář pod názvem „Minitenis do škol“ se ve dnech 13.–14. 6. zúčastnily téměř tři desítky zájemců z řad učitelů a trenérů. Význam semináře, realizovaného za výrazné podpory vedení ČTS, byl podtržen účastí vzácných hostů – náměstka MŠMT ing. K. Hrdého, děkanky FTK UP prof. H. Váňkové, jednatele TK Plus dr. M. Černoška, vedoucího odboru školství Olomouckého kraje Mgr. M. Gajdůška a zástupce ČTS Mgr. J. Balaše. Jak konstatovali organizátoři

semináře, předseda Metodické komise ČTS dr. J. Zháněl z FTK UP a koordinátor projektu *Minitenis* Ing. P. Safránek z TC Brno, *cílem projektu je rozšíření minitenisu do škol formou kroužků, soutěží a turnajů; rozšíření minitenisu je chápáno jako alternativní náplň školní i mimoškolní činnosti dětí a mládeže*. V průběhu semináře byli účastníci seznámeni se základními principy, pravidly a metodikou minitenisu, stejně jako s přípravou a vedením hodiny a s možnostmi podpory ze strany ČTS. Zájemci byli rovněž seznámeni s metodickými materiály, které jsou k problematice minitenisu vydány (více na www.cztenis/ pod *metodická komise pod tennis-shop*) a se základním vybavením dodávaným firmou Technifibre. Další informace zájemci o minitenis najdou na www.minitenis. Poděkování všech účastníků semináře patří rovněž sponzorům akce – Olomouckému kraji, Městu Prostějov, firmám Mechanika Prostějov a Pivovar Nová Paka.

Dr. J. Zháněl, FTK UP

Tramtarie v hodolanském divadle končí

■ *Organizační tým souboru divadla Tramtarie, v němž mají zastoupení mimo jiné obě divadelní akademie múzických umění (JAMU, DAMU), Vyšší odborná škola herecká v Praze a Zlíně, pražská konzervatoř a olomoucká Katedra teorie a dějin dramatických umění FF UP, se v únoru 2005 pokusil v prostorách hodolanského divadla otevřít v Olomouci multikulturní prostor s nabídkou širokého spektra kulturních pořadů, filmových a divadelních projekcí i komponovaných večerů. Nyní jeho velkorysý projekt, usilující o alternativní využití druhé scény Moravského divadla Olomouc, končí. Ke dni 19. 6. o tom s definitivní platností rozhodla Správní rada divadla Tramtarie, a to i přesto, že Rada města podpořila návrh na prodloužení smlouvy o bezplatném pronájmu na dobu neurčitou. „Hlavním důvodem je finanční situace divadla, která je – s ohledem na cílovou skupinu publika a nekomerční charakter činnosti – bytostně závislá na výrazné institucionální podpoře ze strany státních institucí,“ uvedla tisková mluvčí a vedoucí divadelní sekce divadla Tramtarie P. Němečková. K dalším důvodům patří také nevhodná poloha divadelního prostoru v městské části Hodolany, ovlivňující návštěvnost a zájem veřejnosti, blížící se rekonstrukce Moravského divadla Olomouc, které bude využívat hodolanské divadlo jako sklad kulis a zkušebnu, i nevyhovující stav budovy, jejíž rekonstrukce by si vyžádala nákladnou investici v řádech milionů korun.*

Jak dále uvedli zástupci divadla Tramtarie, soubor v tuto chvíli hledá nové prostory a podmínky pro svou další činnost a zároveň i možnost sponzorského zajištění provozu divadla, které by mělo sloužit jako alternativní scéna pro specifické publikum. Definitivní rozhodnutí o průběhu nové sezóny souboru by mělo proběhnout koncem července roku 2005. Většina dosavadních představení bude do doby nalezení nového stálého prostoru fungovat jako zájezdová představení. Kontakt: info@divadlo-tramtarie.cz, 605 218 590.

-red-

Těloolomouc

Pod záštitou MŠMT ČR se ve dnech **24. 8.–27. 8. 2005** uskuteční v prostorách FTK UP a dalších olomouckých škol setkání tělovýchovných pedagogů a všech, jež se zabývají výchovou a vzděláváním v oblasti pohybu – *Těloolomouc 2005*. Shromáždění, jehož se účastní učitelé, lékaři, vychovatelé, cvičitelé a rodiče a jehož cílem je výměna zkušeností z různých oblastí tělesné výchovy, sportu, pohybu a zdraví včetně ukázky nejrozličnějších přístupů a pojetí ve školní i mimoškolní výchově, se uskuteční v prostorách FTK UP a dalších olomouckých škol.

(Více <http://www.upol.cz/fakulty/ftk/struktura/aktualni-sdeleni/>).

Evropská speciální olympiáda v atletice

Fakulta tělesné kultury UP je spolupořadatelem jedné z nejvýznamnějších akcí olomouckého regionu v roce 2005 – *Evropských her Speciálních olympiád v atletice*.

Sportovní soutěže speciálních Olympiád, které zahrnují sportovce s mentálním postižením, se uskuteční v Olomouci **od 19. do 24. 8. 2005**. Předpokládá se účast zhruba 300 sportovců z různých evropských zemí a 400 z České republiky.

(Blíže informace viz <http://www.upol.cz/fakulty/ftk/struktura/aktualni-sdeleni/>).

Děkan Cyrilometodějské teologické fakulty UP vypisuje

výběrové řízení
na obsazení míst:

- profesora v oboru sociální a charitativní práce (úvazek 0,7);
- docenta v oboru sociologie nebo sociální práce (úvazek 0,7);
- odborného asistenta v oboru sociální a charitativní práce (úvazek 1,0);
- docenta nebo odborného asistenta v oboru teologie v sociální práci (úvazek 0,5);
- odborného asistenta v oboru dějiny sociální nauky církve a mediální práce (úvazek 0,5);
- odborného asistenta v oboru sociální politiky (úvazek 0,5).

Kvalifikační požadavky: habilitace nebo doktorát s perspektivou habilitace v sociální práci nebo příbuzném oboru, resp. studium v doktorském studijním programu.

Předpokládaný termín nástupu: 1. 9. 2005.

Přihlášky do výběrového řízení doložené odborným životopisem, fotokopii dokladů o kvalifikaci, přehledem publikační činnosti v oboru sociální politiky a sociální práce, popř. přehledem podaných výukových nebo výzkumných grantů, je nutno zaslat **do 10. 8. 2005** na adresu: Děkanát CMTF, Univerzitní 22, 771 11 Olomouc.

Děkanka Fakulty tělesné kultury UP vypisuje
výběrové řízení

na obsazení míst dvou pedagogických pracovníků – absolventů magisterského studia v oboru fyzioterapie.

Požadavky pro uchazeče: absolvent magisterského studia fyzioterapie, zájem o působení ve školství, předpoklady pro pedagogickou a vědeckovýzkumnou činnost, znalost anglického jazyka, organizační schopnosti.

Předpokládaný nástup od 1. 9. 2005 nebo na základě dohody.

Přihlášku doloženou životopisem, fotokopii dokladů o vzdělání, přehledem odborné praxe a seznamem publikační činnosti zašlete do 30 dnů od zveřejnění v tisku na personální oddělení FTK UP, Trída Míru č. 115, 771 11 Olomouc.

Příjem přihlášek **do 15. 7. 2005.**

Podvečer u klavíru

V rámci cyklu koncertů studentů hudební výchovy Pedagogické fakulty UP a jejich hostů pořádá Katedra hudební výchovy PdF UP **Podvečer u klavíru**.

Koncert se uskuteční **4. 7. 2005** od 17 hod. v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP. Účinkovat budou posluchači letních klavírních kurzů.

Společnost pro vědy a umění s pobočkou v Olomouci

■ Přípravný výbor pro vytvoření pobočky *Společnosti pro vědy a umění* (SVU) ustavil 14. 6. 2005 za účasti rektorky UP prof. J. Mačákové, CSc, pobočku v Olomouci. Předsedou olomouckého seskupení se stal prof. E. Weigel (LF UP, Ústav imunologie).

Společnost pro vědy a umění vznikla v roce 1958. V době politické nesvobody bylo jejím posláním sdružovat české a slovenské vědce, umělce a jiné významné osobnosti ze všech zemí světa. Během doby se členové SVU sdružovali v místních pobočkách podle zemí a oblastí svého působení. Společnost působí po celém světě, její skupiny jsou např. ve Washingtonu, D. C., Chicagu, New Yorku, Bostonu, Los Angeles, Albaně, Clevelandu, San Franciscu, Pittsburgu, Hartfordu (USA),

Torontu, Montrealu, Ottawě, Battawě, Edmontonu, Vancouveru (Kanada), Melbourne, Sydney, Perthu (Australia), Wellingtonu (Nový Zéland), Pretorii (Jižní Afrika), Mnichově, Londýně, Stuttgartu, Basilej–Bern–Curychu, Vídně (Evropa) a v poslední době i Praze, Brně, Bratislavě a v Košicích. Členství ve Společnosti je spojeno s velkým mravním závazkem, což si nejlépe uvědomíme již nad jmény některých jejích členů, at současných či zesnulých: A. Masaryková, F. Peroutka, R. Kubelík, R. Fírkušný, O. Kokoschka, J. Seifert, M. Brod, E. Suchoň, T. Baťa, M. Forman či V. Havel.

Další setkání členů olomoucké pobočky SVU by se mělo uskutečnit v říjnu 2005.

-map-

Noví docenti a absolventi doktorských studijních programů

■ Kromě slavnostních aktů přiznání práv emeritním profesorům UP (viz str. 1) proběhly v aule FF UP 21. 6. také promoce absolventů doktorského studijního programu Lékařské fakulty, Filozofické fakulty, Přírodovědecké fakulty, Pedagogické fakulty a Fakulty tělesné kultury a akty předání jmenovacích dekretů docentům, kteří se habilitovali na Cyrilometodějské teologické fakultě, Lékařské fakultě, Filozofické fakultě, Přírodovědecké fakultě a Pedagogické fakultě.

Docentské dekrety převzali (v závorce za jménem uvádíme obor habilitace): **doc. L. Drímal, Th.D.** (v oboru teologie), **doc. J. Bačovský, CSc.** (vnitřní nemoci), **doc. S. Buřval, Ph.D.** (radiologie), **doc. M. Modrianský, Ph.D.** (lékařská chemie a biochemie), **doc. D. Pospíšilová, Ph.D.** (pediatrie), **doc. V. Študent, Ph.D.** (chirurgie), **doc. W. Engelbrecht, Cand. Litt.** (teorie literatury), **doc. R. Filip, Ph.D.** (optika a optoelektronika), **doc. P. Kopel, Ph.D.** (anorganická chemie), **doc. J. Mužík, DrSc.** (pedagogika).

Promování byli absolventi doktorských studijních programů (v závorce za jménem uvádíme název studijního programu a příslušnost k fakultě): **Mgr.**

M. Huf, Ph.D. (lékařská biofyzika, LF), **MUDr. V. Lošťáková, Ph.D.** (vnitřní nemoci, LF), **MUDr. T. Malý, Ph.D.** (chirurgie, LF), **MUDr. B. Pauček, Ph.D.** (zobrazovací metody, LF), **Mgr. N. Straková, Ph.D.** (lékařská biologie, LF), **Mgr. M. Kratochvíl, Ph.D.** (filozofie, FF), **Mgr. R. Malý, Ph.D.** (česká literatura, FF), **Mgr. M. Šustková, Ph.D.** (politologie, FF), **PhDr. O. Vomáčková, Ph.D.** (německý jazyk, FF), **Mgr. Š. Axmanová, Ph.D.** (ekologie, PřF), **Mgr. J. Draessler, Ph.D.** (matematická analýza, PřF), **Mgr. V. Křišťof, Ph.D.** (přibližné a numerické metody, PřF), **Mgr. Š. Linhartová, Ph.D.** (zoologie, PřF), **Mgr. E. Beerová, Ph.D.** (speciální pedagogika, PdF), **Mgr. R. Giebisch, Ph.D.** (hudební teorie a pedagogika, PdF), **Mgr. M. Chupíková, Ph.D.** (pedagogika, PdF), **PhDr. P. Koukal, Ph.D.** (hudební teorie a pedagogika, PdF), **Mgr. E. Rádlova, Ph.D.** (speciální pedagogika, PdF), **Mgr. M. Sedláček, Ph.D.** (pedagogika, PdF), **PhDr. Z. Sikorová, Ph.D.** (pedagogika, PdF), **Mgr. A. Jakubec, Ph.D.** (kinantropologie, FTK), **Mgr. J. Pelcová, Ph.D.** (kinantropologie, FTK).

-red-

AFO vyrazí do kraje

■ Mezinárodní festival dokumentárních filmů AFO 2005 nebude ani letos akcí jednoho města. Už v červnu začal tradiční program nazvaný *AFO jede do kraje*, v rámci něhož mají všechny základní a střední školy v kraji možnost uspořádat na své půdě komponované projekce filmů, které si samy vyberou. Nabídka je pestrá. Na tři desítky snímků z oblastí historie, zeměpisu, přírodovědy, ale i obecně lidských témat či životních příběhů těch, co podlehli alkoholu a drogám a teď hledají cestu zpět...

Aby byly odbourány všechny možné bariéry, pořadatelé se snaží vyjít potenciálním zájemcům maximálně vstříc. Vybrané snímky tak přivezou ve zvoleném

termínu, v případě potřeby poskytnou i nainstalují nezbytné technické vybavení k projekci. Vše je přitom zdarma. Školám tak stačí jediné, vybrat a objednat si z dané nabídky. V loňském roce proběhlo dvacet projekcí, kterých se zúčastnilo kolem 2 500 žáků. Pro letošní, třetí ročník jsou již přihlášky uzavřeny.

Akce začala 13. 6. projekcemi na SOŠ služeb v Olomouci, následně se přesouvá do Sternberku, Litovle a dalších měst. Pokračovat pak bude v září i říjnu. Programu se zúčastní na dvě desítky škol. *Věříme, že svým obsahem zaujme žáky, studenty i jejich pedagogy, napomůže k názornější podobě výuky a zároveň upozorní mladé diváky na blízký se nejvýznamnější filmový festival v kraji*, uvedla vedoucí projektu PhDr. H. Pilátová.

AFO vyvrcholí ve dnech 2.–6. 10. 2005. Mottem letošního ročníku je slogan „40 stupňů ve stínu“, který symbolizuje nejen bohatý program festivalu a jeho čtyřicáté narozeniny, ale je i vyjádřením jistých obav o osud dokumentů, které stojí ve stínu „velkých“ filmů. AFO se trvale snaží pomoci dokumentárními filmům z tohoto stínu vystoupit. Jaký tedy vlastně letošní ročník bude?

Vedle lidskoprávní a rozličné tvorby z oblasti popularizace vědy bude zasvěcen především hudbě. Je pozvána řada zajímavých hostů, mezi něž patří například legendární americký dokumentarista, autor snímků o Beatles a Rolling Stones, Albert Maysles, držitel ceny Grammy a spoluhráč Johna Lennona Klaus Voormann či třeba mladý nezávislý filmař Christopher Seufert, který uvede v Olomouci ve světové premiéře svůj celovečerní dokument o Suzanne Vega. Z tuzemských hostů přijede mimo jiné Jakub Kohák, autor klipu ke skladbě Virtuální duet od Tata Bojs.

Zdroj: <http://www.afo.cz/aktuality/> (tisková zpráva z 9. 6.)

▲ V hale kateder matematiky Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci-Hejčíně byl 17. 4. instalován objekt z lipového dřeva. Kompozici „Symbol života“ zapůjčil olomoucký sochař B. Teplý, mj. také autor pomníku bojovníkům za svobodu a demokracii před Právníckou fakultou UP.

-red-, foto -tj-

Akademický senát UP vyhlásil řízení na jmenování nového rektora

Akademický senát UP na svém zasedání dne 22. června 2005 vyhlásil řízení o návrhu na jmenování rektorem UP. Do počátku září bude AS UP shromažďovat písemné návrhy od akademické obce; ve druhé říjnové dekádě by se měli kandidáti jednadvacetičlennému senátu představit na setkání akademické obce univerzity. Pokud se senátoři shodnou, jméno nového rektora může být známo už 19. října.

Hledáme osobnost, která dokáže budovat a udržet dobré jméno univerzity doma i v zahraničí, umí školu více otevřít Evropě, přitáhne do Olomouce zahraniční studenty, prosazuje otevřené hospodaření s rozpočtovými prostředky, propojí vědu a výzkum

s praxí, nastínil požadavky předseda AS UP doc. R. Kubínek.

Akademičtí senátoři by na místě rektora rádi viděli autoritu, která má zkušenosti z vedoucích funkcí, s kontakty na města, obce, instituce a firmy v regionu. Zároveň by to měl být člověk, který dokáže ve studentech i zaměstnancích vyvolat pocit hrdosti, že jsou součástí UP.

Nový rektor začne školu spravovat 1. února poté, co jej do funkce jmenuje prezident republiky. Současná rektorka prof. J. Mačáková již kandidovat nemůže, neboť olomouckou univerzitu řídila po dvě funkční období; to druhé jí vyprší v lednu příštího roku.

-tzasup-, -red-

Usnesení o vyhlášení řízení o návrhu na jmenování rektorem UP

Akademický senát Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen AS UP) na svém zasedání dne 22. června 2005 vyhlásil v souladu s článkem 38 odst. 1 Volebního a jednacího řádu AS UP řízení o návrhu na jmenování rektorem UP.

Pro účely řízení o návrhu na jmenování rektorem UP zvolil AS UP ze svých členů komisi ve složení: **prof. J. Riegerová, CSc.** (FTK UP) – předsedkyně komise, **Mgr. J. Langer, Ph.D.** (PdF UP), **Mgr. M. Tomaszek** (PF UP), **Mgr. M. Hodulík** (PF UP).

Právo podat návrh na kandidáta na funkci rektora UP má každý člen nebo skupina členů akademické obce UP. Návrh musí být podán AS UP písemně prostřednictvím Kanceláře AS UP ve stanoveném termínu **do 2. září 2005 do 15.30 hodin**.

Veřejná prezentace kandidátů na funkci rektora UP a diskuse členů akademické obce UP s kandidáty se uskuteční **dne 12. října 2005 ve 13 hodin v aule Právnické fakulty UP**.

Volba kandidáta na funkci rektora UP se uskuteční **dne 19. října 2005** na zasedání AS UP v Olomouci.

Ostatní jednotlivé organizační kroky při volbě kandidáta na funkci rektora UP stanoví **časový harmonogram voleb**, který byl schválen AS UP dne 22. 6. 2005 a je zveřejněn na webových stránkách UP spolu s **všeobecnými informacemi o podmínkách voleb**.

Časový harmonogram voleb kandidáta na funkci rektora UP pro funkční období 2006–2009

1. Předkládání písemných návrhů kandidátů na funkci rektora UP členem nebo skupinou členů akademické obce UP senátu prostřednictvím Kanceláře AS UP v termínu **do 2. září 2005 do 15.30 hodin**.
2. AS UP postoupí všechny písemné a ve stanoveném termínu obdržené návrhy kandidátů zvolené senátní komisí v termínu **do 5. září 2005**.
3. Komise ověří, zda příslušný kandidát splňuje zákonné náležitosti a zjistí jeho osobní souhlas s kandidaturou v termínu **do 9. září 2005**.
4. Komise sestaví abecední seznam kandidátů na funkci rektora UP a zveřejní seznam na úřední desce UP v termínu **do 14. září 2005**.
5. Termín pro zveřejnění základních volebních programů kandidátů v Žurnálu UP – **7. října 2005** (uzávěrka ŽUP je 3. 10. 2005).
6. **Veřejná prezentace kandidátů na funkci rektora UP a diskuse členů akademické obce UP s kandidáty se uskuteční dne 12. října 2005 ve 13 hodin v aule Právnické fakulty UP**.
7. **Prezentace kandidátů na funkci rektora UP před AS UP. První, případně druhé a třetí kolo voleb kandidáta na rektora UP – dne 19. října 2005.**
8. Pokud se AS UP ani ve třetím kole neusnesl, kterého kandidáta navrhne ministři ke jmenování rektorem UP, postupuje se dle VJR AS UP čl. 38 odst. 12.
9. Výsledky voleb a protokol o volbě kandidáta na funkci rektora UP včetně podkladů pro jmenování rektora postoupí předseda AS UP ministru školství v termínu **do 15. listopadu 2005**.

Podmínky a postup při volbě kandidáta na rektora UP

Podmínky a postup řízení o návrhu na jmenování rektorem UP upravuje Volební a jednací řád UP (dále jen „řád“), který se opírá o zákon o VŠ č. 111/1998 Sb.

Právo podat návrh na kandidáta na funkci rektora UP má každý člen nebo skupina členů akademické obce UP.

Návrh musí být podán AS UP písemně prostřednictvím Kanceláře AS UP ve stanoveném termínu, který je uveden v časovém harmonogramu voleb, který schválil AS UP.

Náležitosti kandidátů na rektora UP

- a) životopis kandidáta se základními údaji (doporučený vzor v Kanceláři AS UP);
- b) osvědčení podle § 9 odst.1 zákona č. 451/1991 Sb. „lustrační zákon“ (ověřená kopie);
- c) čestné prohlášení podepsané kandidátem podle § 4 odst. 3 zákona č. 451/1991 Sb. (vzor k dispozici v Kanceláři AS UP).

(Textový popis procesu Řízení o návrhu na jmenování rektorem byl převeden do grafické podoby. Grafické vyjádření procesu je umístěno na webových stránkách UP – *Hlavní strana/Orgány UP/Akademický senát UP*.

Uvedené informace jsou umístěny také na webových stránkách UP – *Hlavní strana/Orgány UP/Akademický senát UP*.)

Adresa: Univerzita Palackého v Olomouci, Rektoriát – Kancelář AS UP (Volba kandidáta na funkci rektora UP), Křížkovského 8, 771 47 Olomouc.

Návrh musí obsahovat základní údaje o kandidátovi: jméno a dosaženou akademickou hodnost; pracoviště kandidáta; rok narození.

Komise, kterou zvolil senát, ověří, zda příslušný kandidát splňuje zákonné náležitosti a zjistí jeho osobní souhlas s kandidaturou.

Rektorka UP
vyhlašuje soutěž
**o Cenu rektorky UP za nejlepší vědeckou
nebo uměleckou práci studentů bakalářských
a magisterských studijních programů**
v roce 2005

- a) vydanou tiskem;
 - b) předloženou jako rukopis či umělecké dílo.
- Cena rektorky Univerzity Palackého se uděluje za práce v oboru a) biomedicínských věd; b) matematiky; c) přírodních věd; d) pedagogických a psychologických věd; e) jazykovědy a literární vědy; f) věd o umění; g) muzikologie; h) ostatních společenských věd; i) za realizaci uměleckého díla.

Autor oceněné práce obdrží finanční odměnu ve výši 3 500 Kč formou mimořádného stipendia z centrálních prostředků UP. Cena nemusí být udělena v každém z vyhlášených období.

Přihlásit je možno seminární (ročníkové), diplomové a jiné studentské práce (do soutěže nebudou přijaty práce, které již byly přihlášeny v minulých letech), popřípadě jejich ucelené části. Přihlášeny mohou být i práce, které se neúčastnily soutěže na fakultách.

Práce předkládají jejich autoři ve třech vyhotovených ve standardní úpravě (pevně spojené listy) současně s vyjádřením konzultanta a přihláškou, která je k vyvednutí na úseku prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu. Konzultant také navrhne dva oponenty. Realizace uměleckého díla se může doložit fotografickým, případně jiným záznamem. Práce se odevzdávají na úseku prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu.

Práce ucházející se o Cenu rektorky UP se předkládají **do 30. září 2005**. Prorektor vyžádá dva oponentské posudky, jimiž doplní materiály pro jednání komise.

Komise jmenovaná rektorkou UP předložené práce posoudí a vybrané práce navrhne rektorce UP k ocenění.

Rektorka UP vyhlašuje
**Cenu rektorky pro nejlepší sportovce
z řad studentů UP
pro rok 2005.**

Cena rektorky se uděluje jednotlivcům za nejlepší sportovní výsledky, kterých dosáhli v akademickém roce 2004/2005.

Návrhy na ocenění mohou podávat všichni členové akademické obce UP v Olomouci.

Ocenění obdrží finanční odměnu ve výši 3 500 Kč formou mimořádného stipendia z centrálních prostředků UP.

Návrhy se předkládají **do 30. září 2005** na úsek prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu, kde je k dispozici i návrhový list.

Komise jmenovaná rektorkou UP předložené návrhy posoudí a navrhne studenty k ocenění.

Pedagogická fakulta UP, MŠMT, Velvyslanectví USA v ČR, Informační kancelář Rady Evropy v Praze a Olomoucké centrum otevřeného vzdělávání pořádají

ve dnech **21.–25. 8. 2005** v Olomouci
**12. ročník letní školy pro učitele občanské
výchovy, občanské nauky a základů
společenských věd na téma**

**„Rámcový vzdělávací program v praxi učitele
výchovy k občanství – se zaměřením na potírání
rasové a národnostní nesnášenlivosti“.**

Přednášky a workshopy se budou konat v budově PdF UP, Žižkovo náměstí 5, Olomouc.

Katedra společenských věd PdF UP pořádá letní školu pro učitele OV, ON a ZSV každoročně. Jejich cílem je vybavit učitele nejnovějšími poznatky o trendech v daných oborech, seznámit je s adekvátními strategiemi výuky a upozornit na problémy současné multikulturní společnosti, které se projevují ve vytváření zjednodušujících stereotypů a generalizací, vedoucích ke vzniku a udržování předsudků, nepřátelských pocitů a postojů.

Více informací viz <http://ksv.upol.cz/>.

Vědecké olympiády: péče našich pracovníků o mladé talenty

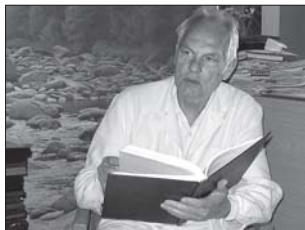
K nejdůležitější činností akademických pracovníků bezesporu patří získávání mladých studentů pro vědu – jak jim ukázat, co věda obnáší, jak je povzbudit k úsilí, aby se sami dál vzdělávali, jak podporovat jejich vlastní vědecké snažení. Jednou z cest je i podíl na organizaci různých soutěží, mezi nimiž mají největší prestiž olympiády jednotlivých oborů. Z odpovědnost za ně přísluší ministerstvu a krajským úřadům, ovšem hlavní tíha leží na mnoha dobrovolnících z řad učitelů a odborníků. Je potěšitelné, že na Přírodovědeckou fakultu přicházejí vyjádření vděčnosti za práci, kterou členové naší akademické obce v této oblasti vykonali. Nedávno tak přišlo poděkování od Krajského úřadu Olomouckého kraje a svým dopisem profesoru Vitězlavu Bičíkovi vyjádřila své uznání za jeho zásluhy o rozvoj Mezinárodní biologické olympiády ministryně školství P. Buzková. Protože věřím, že je to příležitost dozvědět se trochu víc o těchto aktivitách a připomenout si, že právě Mezinárodní biologická olympiáda začínala na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci, rozhodl jsem se **profesora V. Bičíka** (na snímku), který porotě mezinárodní biologické olympiády několikrát předsedal, pro náš Žurnál trochu vyzpovídat:

Organizaci první mezinárodní biologické olympiády jste tehdy vedl spolu s RNDr. J. Stoklasou z Karlovy univerzity. Jak to vlastně začínalo s touto soutěží na mezinárodní úrovni a co to obnášelo?

První ročník proběhl na Přírodovědecké fakultě v Olomouci v roce 1990, a to díky dlouholeté tradici našich národních olympiád (letos se uskutečnil v Třebíči již 39. ročník) a velkému úsilí mnoha mých kolegů, kteří dali Biologické olympiádě na národní úrovni vysokou kvalitu. Připravit dobrou experimentální úlohu není nikterak jednoduché – všichni soutěžící musí mít naprosto identické podmínky. Vymysleli jsme třeba úlohu na zkoumání potravy sov z jejich vývržků. Museli jsme pro každého účastníka z vhodného materiálu vytvořit model vývržku co nejpodobnější tomu pravému. Do každého jsme vložili stejné zbytky orgánů „zkonzumovaných“ zvířat – třeba křídlo saraňce, femur hraboše atp. A běda kdyby v některém něco chybělo... A podobných úloh již byly stovky.

Kolik státní se zakládajícího ročníku vlastně zúčastnilo a jak to vypadá dnes?

Tenkrát přijeli účastníci ze šesti zemí a kromě toho velké množství pozorovatelů z UNESCO. Když viděli, že je to životaschopná akce, účastníků v následujících letech přibývalo a o štafetový kolik v organizaci se začaly hlásit další země. Třetí ročník měl proběhnout v kolébce olympiád – v Řecku. Jenže tamní organizátoři bohužel přecenili své síly a pro nedostatečné záměry hrozilo, že olympiáda bude muset být zrušena. To by ale byla hrozba pro mezinárodní olympiádu

samu. Řekli jsme si – třetí ročník musí být, pak už vznikne tradice a tato soutěž nezanikne. Na poslední chvíli tak své síly spojily univerzity v Praze, Brně, Olomouci a Bratislavě a uspořádali jsme Mezinárodní biologickou olympiádu v Popradu. Letos již proběhne v Pekingu 16. ročník a zúčastní se ho hodně přes čtyřicet zemí a každá vysílá čtyři soutěžící. Ale Koordinační centrum této soutěže zůstává v České republice.

Jak si naši soutěžící vedou v mezinárodní konkurenci?

Zpočátku patřili naši reprezentanti k absolutní světové špičce.

Poslední dobou bývají tak kolem sedmého a osmého místa. Zpravidla se jim nejlépe daří v praktických úlohách a poznávání biologických objektů v přírodě. Na první místa se teď ale nejvíce derou Asiaté, Čína, Thajwan, Thajsko, ale třeba i Singapur. V Číně se vítězství ve vědeckých olympiádách stala otázkou národní prestiže, obvykle před podobnou akci pořádají dlouhodobější soustředění talentovaných studentů a bezesporu mají z čeho vybírat.

Co potom účastníkům soutěže zůstane, kromě případného dobrého pocitu ze slušného umístění?

Věřím, že je to dobrá příprava i pro pozdější kariéru. RNDr. L. Miko, Ph.D., bývalý náměstek ministra životního prostředí a dnes jeden z vedoucích pracovníků oddělení pro životní prostředí při Evropské komisi v Bruselu, se mi svěřil, že právě biologická olympiáda a soustředění s ní spojená mu daly víc než všechny hodiny biologie na střední škole.

Stojí též za zmínku, že například v Mezinárodní fyzikální olympiádě před pár lety dvakrát bojoval J. Fiurášek, později náš student a nyní jeden z nejproduktivnějších fyziků na PřF. **Mgr. J. Fiurášek**, který v roce 2003 získal za svou práci prestižní cenu Česká hlava, dnes předává dál své zkušenosti a jezdí školit mladé účastníky před vlastní soutěží.

Ačkoliv by si ocenění za pořádání olympiád a pomoc při jejich organizaci zasloužilo více našich pedagogů a studentů, než tu lze vyjmenovat, zmínme alespoň některé z nich. **Mgr. L. Richterek** z Katedry teoretické fyziky již po řadu let organizuje Fyzikální olympiádu a nyní je předsedou jejího Krajského výboru, podobně **RNDr. L. Kvítek** z Katedry fyzikální chemie je členem Ústředního výboru Chemické olympiády. Na práci v této soutěži se též podílí **RNDr. P. Barták** z Katedry analytické chemie a **Mgr. M. Pavlíček** z Katedry anorganické chemie. O Biologickou olympiádu tu pečují **Mgr. D. Šafařová** z Katedry buněčné biologie a genetiky (po dr. J. Holinkovi současná předsedkyně Krajské komise této soutěže), **RNDr. A. Čelechovský** a **Mgr. M. Hanáková** z Katedry zoologie a antropologie a **RNDr. Z. Hradílek** z Katedry botaniky. O Matematickou olympiádu se u nás starají hlavně **RNDr. J. Švrček** z Katedry algebry a geometrie (místopředseda Ústředního výboru) a **doc. V. Viček** z Katedry matematické analýzy (předseda Krajského výboru).

Co vzkázat těmto našim pracovníkům kromě díky za jejich nesmírně užitečnou práci? Ať se jim daří infikovat zápalet pro vědu co nejvíce mladých talentů a ať také co možná nejvíc těch nejlepších získají pro studium na naší univerzitě.

Doc. T. Opatrný,
Katedra teoretické fyziky PřF UP, foto autor

XIX. Olomoucké hematologické dny...

ho členství ČHS ČLS JEP Bc. E. Bystrické za přípravu a organizaci kongresu Evropské organizace pro transplantace krevetvorných buněk (EBMT). Ten se letos na jaře konal za účasti 4500 odborníků ze 72 zemí světa v Kongresovém centru v Praze. Bylo to poprvé, kdy tato odborná společnost uspořádala kongres v tzv. postkomunistické zemi východní Evropy a podle hodnocení prezidia to bylo po organizační i odborné úrovni nejlépe připravené setkání v historii konferenci EBMT.

Další den se účastníci OHD sešli na TÚ LF UP, kde odborný program čítající na 166 přednášek a 74 posterů probíhal paralelně ve třech až pěti sekcích. Čtvrtek byl věnován problematice transplantací krevetvorných buněk, anémii a myelodysplastickému syndromu, maligním lymfomům a chronickým myeloproliferacím. Právě poslední téma bylo i předmětem sdělení zahraničních hostů z prestižních pracovišť v Houstonu (TX, USA) – prof. S.J. Cortése z M. D. Anderson Cancer Center a prof. J. T. Prchala z Baylor College of Medicine, kteří přednesli přehledná sdělení o diagnostice a léčbě chronické myeloidní leukémie a pravé polycytémie. Velmi zajímavými sděleními přispěli autoři do sekce „Etické aspekty v onkologii“, kde se diskutovalo zejména o vztahu lékaře, pacienta, rodinných příslušníků a jejich spolupráci jak při léčbě nádorové choroby, tak i při jejím selhání. Večer byla na slavnostním zasedání ve Velké posluchárně TÚ LF předána **Hynkova cena** za nejlepší publikaci české hematologie v roce 2004 a její laureát MUDr. O. Krejčí přednesl příspěvek *Upregulation of asparagine synthetase fails to avert cell cycle arrest induced by L-asparaginase in TEL/AML1-positive leukaemic cells*, ve kterém shrnul výsledky výzkumu publikovaného v časopise *Leukemia*. Za zmínku svědčící o prestiži OHD i uděleného osvědčení stojí i to, že

laureát **Hynkovy ceny** musel přerušit svou stáž v USA a přijet do Olomouce, aby zde mohl toto sdělení přednést.

V následující, tzv. **Wiedermannově přednášce**, která nese jméno zakladatele moderní olomoucké hematologické školy prof. MUDr. B. Wiedermana, CSc., srovnal prof. B. Labar (Záhřeb, Chorvatsko) výsledky transplantací krevetvorných buněk v zemích bývalé „západní a východní“ Evropy. I přes pochopitelné handicapy minulých let (především v problematice alogenních transplantací) jsou výsledky transplantací mezi těmito zeměmi srovnatelné a jejich kvalitativní úroveň je v bývalých „východní“ zemích velmi vysoká, i když co do počtu léčených pacientů na 10 mil obyvatel zatím nedosahuje průměru „západní“ Evropy. Jedinou výjimkou v kvantitativních ukazatelích mezi bývalými zeměmi východní Evropy je právě Česká republika, jejíž transplantační aktivity a výsledky jsou porovnatelné s nejuspěšnějšími zeměmi EU.

V pátek 17.6. se jednání hematologických dnů rozšířilo o sekce zdravotních sester a laborantek a o jednání o Systému externí kontroly kvality (SEKK). Vysoký byl zájem o sekce ošetřovatelství, kde pro více než 100 účastníků zaznělo v prostorách Rotundy – posluchárny DK FNO ve čtyřech sekcích 22 přednášek. Na lékařském fóru se ve stejném čase rokovalo o problematice mnohotného myelomu, akutních leukémiích, transplantacích, ale i o laboratorní hematologii.

Po náročném dni připravili organizátoři přesun účastníků na tradiční společenský večer do hotelu Zámek Velká Bystřice, kde se mimo přednáškové místnosti neformálně setkala na 400 účastníků sjezdu.

Sdělení sobotního dopoledne byla zaměřena na chronickou myeloidní a lymfatickou leukémii, podpůr-

nou péči v hematologii a informace o činnosti klinických registrů v hematologii. V poledne byl sjezd zakončen předáním **ocenění mladým hematologům, zdravotním sestram a laborantkám za nejlepší sdělení**. V průběhu OHD proběhla i řada dalších odborných jednání na kterých bylo diskutováno další směřování hematologie – schůze výboru ČHS ČLS JEP, setkání pracovních skupin pro MDS, CLL a maligní lymfomy, transplantační sekce ČHS, registru transplantací krevetvorných buněk, setkání zdravotních sester a řada dalších.

Průběh OHD na závěr krátce shrnul vědecký sekretář České hematologické společnosti prof. J. Starý, DrSc., který je označil za dosud největší a nejvýznamnější akci ukazující prudký rozvoj hematologie v ČR i skutečnost, že česká věda se v tomto oboru rychle dotahuje na světovou úroveň. Významně tomu napomáhají zahraniční zkušenosti českých hematologů a vědců a právě OHD slouží k prezentaci dosažených výsledků. Prof. J. Starý poděkoval všem členům HOK, kteří se zasloužili o po všech stránkách mimořádně úspěšný průběh sjezdu, jmenovitě prof. K. Indrákovi jako prezidentovi OHD, prim. T. Papajíkovi jako předsedovi organizačního výboru, MUDr. E. Faberovi jako předsedovi vědeckého výboru a paní Štursově a Hofmanové jako představitelkám kongresového centra.

Prof. K. Indrák závěrem zdůraznil, že se na uspořádání OHD podílel celý kolektiv HOK, který organizaci OHD považuje za jednu ze svých priorit a je na ni náležitě hrdý. Kolektiv HOK zajišťoval vše nezbytné pro hladký průběh OHD – promítáním a přípravou programu a sborníku abstrakt počínaje a ubytováním a stravováním konče. Všem prof. Indrák poděkoval a účastníky XIX. OHD pozval na XX. OHD 2006, které se budou konat v Olomouci 31. 5.–3. 6. 2006.

MUDr. T. Papajík, prof. K. Indrák, LF UP

Dokončení ze str. 1

Noví emeritní profesori UP

Prof. RNDr. Milan Kotouček, CSc. (* 1935)

Prof. M. Kotouček, CSc. (na snímku vlevo), vystudoval Fakultu přírodních věd Vysoké školy pedagogické (nyní UP) v Olomouci (1957), poté učil na Jedenáctileté střední škole v Otrokovicích a v Kyjově. Od roku 1960 působí na Přírodovědecké fakultě UP; v roce 1986 získal titul docent a od roku 1999 je profesorem analytické chemie. Vědecký titul CSc. (kandidát chemických věd) získal na Univerzitě Karlově v Praze v roce 1968.

Prof. M. Kotouček se zabývá mj. vlastnostmi organických heterocyklických barviv s dusíkem, biologicky aktivními látkami z oblasti životního prostředí a zdraví člověka. Je autorem či spoluautorem více než 80 původních vědeckých publikací zveřejněných v zahraničních i tuzemských odborných časopisech, čtyř titulů učebních textů

a rovněž je autorem patentu z oblasti polarografie. Spolu se svými kolegy náleží k zakladatelům oborového studia analytické chemie na PíF UP.

Koncem 90. let byl prof. Kotouček členem Akademického senátu UP, členem a později místopředsedou Akademického senátu PíF UP a také členem pracovní skupiny chemie Akreditační komise ČR. V roce 1993 se stal členem výboru odborné skupiny analytické chemie ČSCH.

Prof. Kotouček je nositelem stříbrné a zlaté medaile UP v současné době je řešitelem grantového projektu a odpovědným garantem projektu GA ČR. Jako emeritní profesor se prof. Kotouček hodlá i nadále věnovat výzkumné činnosti, pracovat jako oponent či spolurešitel grantů a podle potřeby působit v odborných a pedagogických komisích.

Prof. Kotouček je nositelem stříbrné a zlaté medaile UP v současné době je řešitelem grantového projektu a odpovědným garantem projektu GA ČR. Jako emeritní profesor se prof. Kotouček hodlá i nadále věnovat výzkumné činnosti, pracovat jako oponent či spolurešitel grantů a podle potřeby působit v odborných a pedagogických komisích.

Prof. Zdeněk Kučera (* 1935)

Prof. Z. Kučera (na snímku vlevo) vystudoval výtvarnou výchovu a matematiku na UP v Olomouci (1957), do roku 1992 výtvarně a pedagogicky působil na Ostravsku. Od konce 60. let se věnuje geometrické a konstruktivní tvorbě. V sedmdesátých letech byl Z. Kučera členem Klubu konkréťistů (KK) a v současnosti je členem olomoucké sekce obnověného KK2.

Od roku 1992 působil jako docent oboru modelování na KVV PdF UP, v roce 1993 získal cenu Masarykovy Akademie umění a v roce 2000 obdržel zlatou medaili UP. V roce 1997 byl jmenován profesorem, v současné době mj. pořádá umělecké kurzy a workshopy.

Prof. Z. Kučera je autorem svébytných výtvarných realizací, uvedme alespoň výběr ze samostatných

výstav: zahraniční výstavy – Winschoten (1987, NL), Wodzislaw (1989, PL), Calgary (Kanada, 1992); domáci – Frýdek Místek (1990, 1997), Ostrava (1992, 2002), Sovinec (1994), Olomouc (1996, 2000, 2001) či Krnov (2000). Lze též uvést výběr z výstav skupinových: Lublaň (Slovinsko, 1989), Madrid (Španělsko, 1989), Los Angeles (USA, 1990), Krakow (PL, 1991, 1994), Kana-gawa (Japonsko, 1995), Maastricht (NL, 1993), Tokyo (Japonsko, 1996), Strasbourg (Francie, 1999), Ettlingen (Německo, 2000), Merano (Itálie 2001), Bodenburg (Německo 2002), Gmunden (Rakousko 2003) nebo výstavu ve Spojených arabských emirátech (2003).

-mr-, foto -map-

VYDAVATELSTVÍ UP

Červnová produkce

Cyrilometodějská teologická fakulta

Zajícová, L. (odp. red.): *Studia theologica* 20. Teologický časopis. Léto 2005, ročník VII, číslo 2, 1. vyd., 100 s.

Fakulta tělesné kultury

Karásková, V.: *Úvod do didaktiky tělesné výchovy žáků s mentálním postižením*. 1. vyd., 110 s.

Lékařská fakulta

Ivanová, K., Urbášek, P. (eds.): *Abstrakta*. 7. mezinárodní symposium k dějinám medicíny, farmacie a veterinární medicíny. 1. vyd., 78 s.

Právnická fakulta

Girmanová, J.: *Deutsche Sprache der §§*. 1. vyd., 184 s.

Přírodovědecká fakulta

Kopel, P. a kol.: *Cvičení z laboratorní techniky*. 6., oprav. vyd., 76 s.

Pedagogická fakulta

Renotierová, M., Bendová, M.: *Somatopedie pro děti předškolního věku I*. 1. vyd. 48 s.

Ostatní

Šefflová, L., Řehořová, J. (uspoř.): *Diagnostika a monitoring v terapii ran*. Sborník příspěvků. 1. vyd., 106 s.

-kop-

CO MOŽNÁ NEVÍTE...

Literární poklady versus zoologie

Na Univerzitě Palackého, a to na Filozofické fakultě, tvoří součást tamního studijního materiálu perly světo-ové krásné literatury. Naproti tomu na Přírodovědecké fakultě představují pracovní substrát mj. zvířátka. Následující povídání nebudíž chápáno jako mezifakultní konflikt, nýbrž jako malý příspěvek k tomu, jak zoolog čte klasiky...

Obdivuji indickou bahenní zmiji

V příběhu „Strakatý pás“ z pera sira Arthura Conana Doylea vyšetřil Sherlock Holmes, kdo a jak spáchal ohavnou vraždu osiřelé slečny Julie Stonerové. Její surový otcím, aby se mohl zmocnit jejího dědictví, vymyslel rafinovaný plán. Do stěny mezi Juliinou ložnicí a svým pokojem vytvořil u stropu malý větrací otvor. Do jeho blízkosti zavěsil šňůru předstírající, že vede k (ve skutečnosti neexistujícímu) zvonku na přivolávání služebnictva. Pak už stačila malíčkost: opatřit si „indickou bahenní zmiji“, vycvičit ji, aby přišla na zapískání píšťalky a aby pak za odměnu přijala mléku mléka. Tato cvičená zmija byla poté v noci větracím otvorem vpuštěna do divčiny ložnice, aby slečnu uštkla a aby se pak na zapískání vyšplhala po zvonkové šňůře pro své mlíčko. Oběti stejného zločinu se později měla stát i divčina sestra Helena. Naštěstí se v kritické noci slečny v její ložnici ukryl Sherlock Holmes. Ten vpuštěného hada spatřil, udeřil ho bičem a rozzuřený plaz se rychle vrátil větrákem ke svému pánovi, ve zlosti jej kousnul a pak se mrtvěmu ovinul kolem hlavy jako turban.

Jsem šťastný, že slečna unikla nástrahám zločince a vřele obdivuji zárok Sherlocka Holmese. Ještě více ale obdivuji toho indického hada. Jednak jeho zálibu v mléce (to jsem sám za poslední půl století nedokázal vzít do úst a neznám ani hada, který by pil mléko), jednak mezi zmijemi neobvyklou schopnost šplhat po šňůře od zvonku. Byl to očividně plaz po všech stránkách mimořádný. Zcela unikátní byla také hadova citlivost na hlas píšťalky. Kromě této Doyleovy zmije jsou totiž všichni ostatní známí hadi zcela hluchí!

Doc. E. Opatrný,
Katedra zoologie a antropologie PíF UP

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

„(...) Není pochyb, že české vysoké školy potřebují reformovat. Nežásadnější část této reformy však musí spočívat ve změně vnitřního fungování a parametrů náročnosti uvnitř vysokých škol. České vysoké školy neprošly v tomto smyslu žádným extenzivním vývojem. Naopak, vnitřní změna organizace výuky i výzkumu tak, aby parametry výkonnosti zajistily slušné platové podmínky svým pracovníkům, většinu škol teprve čeká. (...)“

In: *Mladá fronta DNES*, 21.6., str. 6, J. Zlatuška: Školy nepotřebují víc peněz

„Jsou doby poklidné a doby převratných změn. Zatímco v těch prvních jsou důležité tradice, zvyklosti, zaběhnuté koleje, a lze hledat oporu v osvědčených postupech, v těch druhých je nutno pečlivě vážit důsledky rozhodnutí, brát na sebe rizika nových postupů, čelit konfliktům s těmi, kteří nesouhlasí, nebo mají jiné ambice. Myšlení mimo zaběhnuté koleje vždycky bolí. V dobách změn však jeho absence vede k těžkým prohrám.“

Nacházíme se právě v takovém období. Patnáct let po sametové revoluci jsme se ještě nevyppřádali s tím, že kdysi osvědčené postupy už nemusí vést k žádoucím cílům. Ze izolace vědy od života, chránící ji tehdy před nesmyslnými zásahy polovzdělaných politruků, představuje dnes jeden z největších hříchů moderní průmyslové společnosti. Ze hraničí na vědu na úzce vymezeném písčičku, ať už národním, nebo oborovém, vede ke ztrátě jak vědeckého renomé, tak i financí na výzkum. (...)“

Zdroj: <http://www.vutbr.cz/> – Ing. P. Holec, CSc.: VUT na přelomu tisíciletí.

OTÁZKY PRO DĚKANKU A DĚKANY UP

Většinu děkanů naší univerzity již uplynuly více než tři čtvrtiny jejich tříletého funkčního období. Zřejmě je vhodná chvíle zhodnotit, co se v této době na jednotlivých fakultách stalo a pokusit se o pohled do budoucna dnešních děkanů. Ačkoliv z těch, kteří byli jmenováni do své funkce v lednu 2003, slouží již pouze čtyři, položili jsme stejnou otázku všem sedmi děkanům naší univerzity, včetně prof. Koláře z LF, který byl zvolen a jmenován teprve loni.

Dnešní pohled bude určitě zajímavé porovnat i s představami, které čerstvě jmenovaní děkani prezentovali na těchto stránkách při svém nástupu do funkce (zvláštní číslo ZUP, roč. 12 z 21. 2. 2003). Děkany jsme poprosili o deseti- až pětadvacetirádkový komentář k následující otázce:

Co nejdůležitějšího se za vaše dosavadní funkční období na fakultě podařilo a jak byste si představoval(a) svou další budoucnost na univerzitě a fakultě?

Prof. H. Válková, CSc., děkanka Fakulty tělesné kultury:

Podářilo se zlikvidovat předchozí zadluženost fakulty, začít pracovat s reálně vyrovnaným rozpočtem a postupně vytvářet i „drobnou“ rezervu. Díky tomu je možné naplňovat požadavky VŠ zákona a navazujících směrnic a posílit vnitřní granty především pro studenty v DSP, pro udělování stipendií za ukončení studia s vyznamenáním a oceňování studentů za významné výsledky (studijní, vědecké, sportovní či jiné).

Dosáhlo se akreditací všech oborů na FTK ve dvou, resp. třístupňovém modelu a postupně se naplňovaly požadavky na modulovost a prostupnost ve studiu a také je vytvořen prostor pro specializované studijní moduly bez nutnosti akreditovat opakovaně studijní obory jako celek. Završením je realizace požadovaného konstruktivního závěrečné zkoušky se samostatnou částí pedagogické, resp. učitelské způsobilosti. Tato etapa však nekončí, v některých oborech už se zahajují re-akreditace, kdy hlavním smyslem musí být redukce atomizovaných výukových disciplín.

Podařilo se dosáhnout vyššího procenta uzavíraných studií v DSP (Ph.D.), s pomocí rozvojových projektů se rýsuje i postupné zvyšování počtu budoucích docentů, ovšem v navýšení počtu profesorů mladších věkových kategorií a tím ovlivnění věkové struktury v těchto kategoriích na FTK už zdaleka nejsem tak optimistická.

Došlo ke zvýšení mezinárodních kontaktů, ve studiích Sokrates/Erasmus či CEEPUS vyjíždí ročně na semestrální či celoroční studijní pobyty téměř 40 studentů, na FTK pak studuje vždy jedna skupina zahraničních studentů. Mezi přitažlivé studijní moduly patří pro zahraniční studenty patří i modul „outdoorových aktivit a zážitkové pedagogiky“. V síti CEEPUS se podařilo udržet postavení pro dalších 5 let, zařazení do sítě Erasmus-Mundus nás posunulo mezi prestižní evropské fakulty s obdobným zaměřením.

Úspěšně se rozvíjejí tzv. trenérská studia, kterými je FTK pověřována na základě posouzení odborností a následně akceptace daným sportovním svazem. FTK je nyní oprávněna vzdělávat do úrovně nejvyšších licencí nebo dokonce pro licence s mezinárodní platností v EU.

S vysoce pozitivním hodnocením byly uzavřeny předchozí dva výzkumné záměry, což ovlivnilo získání výzkumného záměru na dalších 6 let a urychlilo i vznik centra kinantropologického výzkumu na FTK. Získání výzkumného záměru (jako jediné z pracovišť v ČR s obdobným zaměřením) považuji za výsledek nejvýznamnější.

Prof. I. Barteček, CSc., děkan Filozofické fakulty:

Kontinuita zodpovědnosti: V případě děkana Filozofické fakulty Univerzity Palackého vznikly dva texty na výše vymezené dotazy. Ten první bezprostředně po obdržení mailového vybičnutí, ten druhý byl a je dán aktuální naléhavostí. Ten první skončil v autorově archivu a jako historik vím, že má cenu pro budoucnost. Ten druhý se soustřeďuje k aktuálnímu.

Pravděpodobně málo čtenářů si rozpomenou na inaugurační řeč děkana FF (2003), když se vyslovoval pro variantu smíru a odmítal variantu násilí v případě intervence do Iráku. Tragickou výhodou je, že své názory nemusím měnit.

Osobní názor si rád uchovám i v případě mikropolitiky Univerzity Palackého a její Filozofické fakulty. Zcela na prvopočátku mého děkanského působení se jevílo jako zásadní stabilizování finanční bilance FF. Kupodivu a skutečně, nejenže FF v roce 2003 dokázala popsat své problémy, v roce 2004 pak vrátit do univerzitní pokladny vnitřní dluh. Po letech nejenže nepožadovala pomocnou ruku, naopak hospodaření FF skončilo v roce 2004 s kladným výsledkem 1,2 milionu korun. Částka pro Filozofickou fakultu mimořádně vysoká, která byla – opět po letech – rozdělena zaměstnancům (s výjimkou souběhu důchodů).

Finance jsou těmi, které ve vztahu k Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci poutají pozornost médií a mikropolitiky UP. Jsem si vědom závazků vyplývajících z postavení funkce děkana Filozofické fakulty UP, které se vztahují jak na mé volební období (od roku 2003), tak na dvě období předcházející, kdy funkce děkana byla vykonávána mým předchůdcem (od roku 1997). Do úřadu děkana jsem vstupoval s vědomím, že přináší kladné i záporné momenty. Svůj názor měnit nebudu. Přednostním cílem následujícího času je očištění jména FF UP z vyslovovaných podezření.

Aktuality z českých vysokých škol

Masarykova univerzita v Brně

Nový typ vysílání, ojedinelý v brněnském i celorepublikovém měřítku, nabízí od 1. 5. studentské rádio Rádio Student. Jeho vysílání je určeno zejména pro posluchače ve věkové kategorii 15–35 let. (viz <http://www.muni.cz/>)

Univerzita Hradec Králové

V Trůnním sále Pražského hradu jmenoval prezident republiky V. Klaus doc. J. Mikuleckou, CSc., rektorkou Univerzity Hradec Králové na funkční období od 1. 7. 2005 do 30. 6. 2008. (viz <http://www.uhk.cz/>)

Univerzita Karlova v Praze

Ministryně školství JUDr. P. Buzková byla hostem zasedání Akademického senátu UK 3. 6., který mj. vyhlásil volby rektora UK na další funkční období. (viz <http://www.cuni.cz/>)

Vysoká škola ekonomická v Praze

Také Akademický senát VŠE vyhlásil volby kandidáta na funkci rektora VŠE pro funkční období 2006–2009. (viz <http://www.vse.cz/>)

Technická univerzita v Liberci

Své úspěšné absolventy, kteří ukončili studium ve standardní době, nebo si prodloužili řádnou dobu studia maximálně o jeden rok, ocenil letos Fakulta strojní TU částkou v celkové výši 876 tisíc korun.

Zdroj: webové stránky českých VŠ

Prof. L. Dvořák, CSc., děkan Přírodovědecké fakulty:

Zdařil se především výrazný krok na cestě k výzkumnému typu fakulty (viz rostoucí počty publikací v prestižních periodikách, výrazné úspěchy ve vědeckých grantových soutěžích – fakulta získává na vědu a výzkum prostředky srovnatelné s dotací na studenty), zřetelný je posuv věkové hranice uchazečů o profesorská a habilitační řízení k mladším ročníkům (např. V dubnu 2005 byli profesory jmenováni dva naši kolegové ve věku 34 a 39 let), návraty studentů a pracovníků se zahraničními zkušenostmi na fakultu, jako velmi prospěšné se ukázala motivace akademických pracovníků cestou Cen děkana. V úrovni vědeckého výzkumu patří Píř UP k nejúspěšnějším fakultám v zemi.

K nejpodstatnějším věcem patří zvládnutí přechodu na strukturované studijní programy, včetně přípravy akreditačních materiálů a agendy STAG.

Byl realizován nový model financování provozu fakulty, kdy rozhodující část financí je směřována na obory a dále na katedry a smluvní pracoviště. Model, který se osvědčil je dále zpřesňován.

Vedení fakulty udržuje pravidelný pracovní kontakt s vedoucími pracovišť (příprava velkých projektů, rozpočty, mzdové náležitosti, příprava výstavby na Envelopě atd.), stejně jako kontakt s širší fakulturní veřejností. Prostřednictvím propagačních a informačních akcí je zviditelňována fakulta a UP v rámci města, regionu a ČR.

Za významné považujeme to, že společným úsilím s vedením UP zdárně pokračuje projektová příprava výstavby nového hlavního objektu fakulty na Envelopě a že jsou postupně upravovány i výukové prostory a badatelské laboratoře v areálu Holice.

K osobní otázce na mou další budoucnost na UP mohu říci v tuto chvíli to, že jsem byl osloven členy akademické obce různých fakult UP, abych uvažoval o kandidatuře na funkci rektora UP. Tuto nabídku, které si velmi vážím, intenzivně zvažuji, sám mohu nabídnout využití zkušeností z řízení úspěšné fakulty. Uvědomuji si také velmi dobře zodpovědnost s tím spojenou.

Prof. F. Mezihorák, CSc., děkan Pedagogické fakulty:

Proti absurdním snahám degradovat učitelské vzdělávání jsme obhájili (s využitím mých parlamentních možností) jeho magisterskou úroveň. Nové školské zákony nepřipouštějí pouhou bakalářskou kvalifikaci. Zároveň jsme však akceptovali a provedli strukturační studijních programů, což nyní posuzuje akreditační komise. Výrazně jsme rozšířili mezinárodní kontakty – zvláště mobilitu učitelů a studentů. Kvalifikačně jsme se za dva roky posunuli kupředu: 5 profesorů, 5 docentů (+ 6 probíhajících habilitačních řízení) a 21 Ph.D.

Pokud mi bude dopřáno zdraví, chtěl bych, nezávisle na funkčním postavení, přispět k dalším pozitivním krokům fakulty ve všech směrech, přičemž zvláštní důraz kladu na zvýšení úrovně vědeckovýzkumné práce a s ní spojené grantové záležitosti.

Co nejdůležitějšího se za vaše dosavadní funkční období na fakultě podařilo a jak byste si představoval(a) svou další budoucnost na univerzitě a fakultě?

Prof. Z. Kolář, CSc., děkan Lékařské fakulty:

Nové vedení LF UP nastoupilo do svých funkcí před necelým rokem. Není to dlouhá doba na radikální změny a už vůbec ne na dokonalé poznání všech aspektů činnosti fakulty. Přesto se domnívám, že jsme podnikli důležité kroky, které budou směřovat naši fakultu k prosperitě a výkonnosti. Za velmi významnou považuji reálnou sumarizaci podílu jednotlivých pracovišť LF UP na celkových příjmech a výdajích. Podle toho jsme byli schopni kategorizovat jejich pedagogickou a vědeckou výkonnost a rozdělit prostředky. Zastávám totiž stanovisko, že kvalita výuky je do značné míry přímo úměrná kvalitě učitelů a ta bezprostředně souvisí s jejich schopností racionálně učit a vědecky pracovat. A právě tato kritéria jsou rozhodující při výpočtu výkonnosti pracovišť. Mohl bych jmenovat i další výsledky, od kterých si slibujeme v blízké budoucnosti přínos pro fakultu. Za úspěch považují například to, že jsme provedli ekonomické oddělení lékařských a nelékařských oborů pěstovaných na fakultě a zavedli motivační odměňování přednostů, kde hlavními kritérii se staly výchova potenciálních nástupců, vyrovnanost rozpočtu a úspěšnost při výchově studentů DSP. Domnívám se, že ze všech opatření budou mít následně prospěch i naši studenti. Průběžně měníme kurikulum oborů a snažíme se modernizovat výuku, včetně toho, že podporujeme netradiční formy výuky. Jako první v republice jsme úspěšně absolvovali evaluaci oboru všeobecné lékařství a jeho varianty „general medicine“ Akreditační komisí MŠMT. Věřím, že se nám daří komunikace s přednosty, ostatními zaměstnanci a studenty. Snažíme se jim průběžně vysvětlovat naše kroky a hledáme společně konsensuální rozhodnutí. Velkým pozitivem je fakt, že jsem měl štěstí na své spolupracovníky, díky jejichž nadšení se nám daří naše cíle postupně naplňovat.

Vím, že není vše ideální, že i nastavená kritéria nejsou vždy spravedlivá a neodráží plně složitost práce přednostů a zaměstnanců. Přesto dávají jednoznačný směr, kterým bychom se měli ubírat, pokud chceme obstát v konkurenci ostatních evropských lékařských fakult.

Co se týká mé budoucnosti na fakultě a UP, chtěl bych, aby se funkce, do které jsem byl zvolen, pro mne nestala jakýmsi hlavním cílem, na kterém bych nepatříčně lpěl. Jako člověk aktivně se zabývající vědou a medicínou, které mám velmi rád, bych nechtěl navždy přijít o uspokojení z této práce. Nechci ztratit svou erudici a schopnost se kdykoliv vrátit do laboratoře a posluchárny.

Doc. P. Chalupa, Th.D., děkan Cyrilometodějské teologické fakulty:

V roce 2003 byl akreditován nový bakalářský studijní obor „Charitativní a humanitární práce“, uskutečňovaný ve spolupráci s Vyšší odbornou školou sociální Caritas. V roce 2004 byla udělena akreditace novému bakalářskému studijnímu oboru Humanitní studia.

V roce 2004 byly dokončeny dva výzkumné záměry: „Jednotná Evropa a křesťanství“ a „Historický vývoj sakrální architektury olomoucké arcidiecéze (Morava a Slezsko), význam symbolu v umění a liturgii“.

Rok 2004 byl posledním rokem práce výzkumného „Centra pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty“. Dílčí projekty byly řešeny ve spolupráci s více než dvaceti akademickými institucemi v Evropě i v USA. K 31. 12. 2004 ukončilo Centrum svou činnost a transformovalo se ve výzkumný záměr stejného názvu – nyní pod vedením prof. PhDr. Pavla Flosse z FF UP. Ve dnech 15.–18. září 2004 uspořádalo Centrum mezinárodní kongres s názvem „Rehoř z Nysy“. Kongresu se účastnilo 50 badatelů z ČR a 40 ze zahraničí. Byl pořádán ve spolupráci s UP, SMO a za podpory velvyslanectví Řecké republiky v ČR.

Pokračují práce na dalších získaných grantových projektech. Ve VUP vydává fakulta pravidelně časopis *Studia theologica* a *Acta Universitatis Palackianae – series theologica*.

Katedra pastorální a spirituální teologie zahájila vlastní kurz pro Univerzitu třetího věku.

CMTF byla zapojena do celouniverzitního rozvojového projektu E-learning na UP. Kontinuálně probíhá doškolení pedagogů v oblasti vedení výuky distanční formou a prohlubování dovedností spojených s tvorbou distančních textů a opor. Probíhá pilotní projekt vedení výuky na platformě LMS Unifor. V rámci příprav podkladů k akreditaci a prodloužení akreditace studijních oborů v kombinované formě studia jsou doplňovány a rozšiřovány distanční texty a opory.

A k další budoucnosti na univerzitě a fakultě? Jednoduše budu intenzivněji pokračovat v pedagogické i badatelské práci docenta na Katedře biblických věd CMTF.

Ptal se

doc. T. Opatrný, Katedra teoretické fyziky PFF

JUDr. Mag. iur. M. Malacka, Ph.D., děkan Právnické fakulty:

Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci se stala nedílnou součástí univerzity. Pro tento stav bylo nezbytné nutné přesvědčit akademické a pedagogické prostředí o nezbytnosti dynamického rozvoje interního a externího potenciálu fakulty samotné. Byly jasné stanoveny priority budoucího směřování PF UP, analyzovány nedostatky dosavadního vývoje a odstraněna většina negativních aspektů, bránících akceptaci PF UP coby mladého a rozvíjejícího se akademicko-vědeckého pracoviště. Nejvýznamnějším výsledkem posledního období je existence silné skupiny pedagogů s ukončeným doktorským studiem, kteří představují jádro rozvoje fakulty, jež absentovalo při jejím vzniku a prvotním vývoji a jehož absence vedla k personální a vědecké stagnaci v minulosti. Věřím, že se fakultě podařilo získat důvěru odborného světa, víru v budoucí rozvoj a kompaktní akademický kolektiv. Za veškerou pomoc při výše zmíněném nálezím díky všem, kteří svoji práci považují za poslání a také studentům, kteří Právnickou fakultu považují za „svoji“ fakultu. Není jich málo a to je také významný úspěch.

Budoucnost na fakultě je pro mne spojena s prací pro ni a tedy i pro univerzitu samotnou.

Diskuse, názory, ohlasy

Ad: Jak se vyhrává v tvrdé konkurenci...

Děkuji kolegovi M. Polákovi za komentář k mému příspěvku o tabulkových plotech na UP. Polemizoval jsem s názorem, že stanovení mzdových tarifů něco vyřeší, kolega Polák na mě zpochybňující otázky reagoval jinými otázkami (ŽUP 30), na které se zřejmě sluší odpovědět.

1. Primární role pedagoga na VŠ je podle mého názoru učit studenty a posouvat hranice poznání – pokud možno se oba aspekty vzájemně podporují. 2. Domnívám se, že grantové projekty neslouží k suplování nedostatku financí, ale jsou dosti podstatnou součástí financí vysoké školy. 3. Podmínky pro získání projektů rozhodně nejsou pro všechny obory stejné – ani bych nečekal, že někdy budou (jako fyzik bych dnes asi mohl dost žárlit na biologické obory). Ze bychom to měli brát v úvahu při dělení rozpočtu mezi fakulty? Opravdu nevím jak, aby to všem připadalo spravedlivé. Máte nějaký návrh? 4. Jak motivovat odborníka z praxe, aby nastoupil na naši VŠ? Slušný plat k tomu samozřejmě přispěje. Ale ten mu může dát děkan i bez ohledu na tabulky – pokud na to v rozpočtu najde peníze. A pokud nenajde, veškerá motivace je marná, i kdybychom si odhlasovali tabulkové platy desetinásobně. 5. Jestli je normální, aby měl docent nižší plat než učitel na ZŠ? Nevím, je mnohem více paradoxů na tomhle světě. Kolega – vynikající profesor z Ruska s platem, za který by u nás odmítala pracovat uklízečka, nebo postdoc z USA, který vydělává víc než mnohý náš

profesor. Patří do naší komunity – vyměňujeme si e-maily, vidáme se na konferencích. Ten kontrast nás snad může bolet. Ale když vykoukneme z našeho mělkého českého rybníčku, udeří nás do očí ještě větší nespravedlnosti – a opravdu nevím, jestli kampaň za lepší tabulky je tou cestou, která je vyřeší. A konec konců, když jsem učil na ZŠ, připadalo mi to těžší, než teď dělat docenta. Výbornému učitelu ZŠ, který by svou nesmírně zodpovědnou a užitečnou práci dělal s plným nasazením a dobře, bych vyšší plát, než mám já, ze srdce přál.

Kolega Polák se pak zamýšlí, kde bychom asi byli s vyšší platů bez aktivity našich odborů a jejich působení na vedení fakulty a univerzity. Jestli ale dobře rozumím fungování VŠ, paní rektorka ani děkani peníze nevyrobí a pravděpodobně z nich nejde vyždímat víc, než kolik na školu přijde. Buď z daného balíku uděláme víc malých platů nebo méně velkých, dividendu akcionářům snížit nemůžeme – co z toho tedy naši srdatí odboroví předáci mohou vykouzlit? Když chceme větší platy, nejspíš musíme buď s menším týmem udelet stejnou práci, nebo sehnat další prostředky zvenčí. V dnešním světě se o vnější zdroje soutěží – a už jsme měli dost času si všimnout, že se to týká i univerzity. O lepší prostředky na živobytí budou muset soutěžit i naši absolventi, jen co za nimi zaklapnou dveře školy. Kdo je to má naučit, když ne my?

Doc. T. Opatrný, Katedra teoretické fyziky PFF

Veřejná diskuse: Etický rámec výzkumu

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy otevřelo veřejnou diskusi k materiálu „Etický rámec výzkumu“, který je připravován ve skupině 3 (skupina vědy a vysokého školství) v těsné spolupráci s pracovní expertní skupinou složenou z předních odborníků z různých oborů výzkumu.

Členové pracovní skupiny pro přípravu materiálu „Etický rámec výzkumu“: prof. M. Anděl, CSc. (II. interní klinika Fakultní nemocnice Královské Vinohrady), Mgr. M. Bartíková, PhD. (Filozofický ústav AV ČR), PhDr. W. Droženová, PhD. (Filozofický ústav AV ČR), RNDr. V. Dvořák, DrSc. (Fyzikální ústav AV ČR), Ing. J. Fulka, DrSc. (Výzkumný ústav živočišné výroby v Praze), prof. J. E. Jirásek, DrSc. (Ústav pro péči o matku a dítě), prof. P. Kratochvíl, DrSc. (Ústav makromolekulární chemie AV ČR), Mgr. L. Krušinová (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), Mgr. J. Kuře, PhD. (Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně), Ing. M. Marek, CSc. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), doc. I. Mišek, CSc. (Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR), prof. J. Petr, DrSc. (Výzkumný ústav živočišné výroby v Praze), prof. J. Pokorný, DrSc. (1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze), MUDr. J. Vaněček, DrSc. (Technologické centrum AV ČR), PhDr. N. Venclová, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR), doc. V. Viklický, CSc. (Ústav molekulární genetiky AV ČR). Více informací viz: http://www.msmt.cz/_DOMEK/default.asp?CAI=3288.

Olomoučtí pedagogové vytvořili první zábavnou učebnici fyziky pro základní školy

Postoj nejmladší generace k nenáviděné fyzice by se mohl změnit. Podávání fyziky jako uzavřené, izolované vědy plné pouček již odzvonilo. Tým olomouckých odborníků vymyslel novou učebnici pojatou jako živé zkoumání světa, které má v jejich podání nápad, vtip i půvab.

Přírodovědci a pedagogové z Olomouce vytvořili novou učebnici fyziky pro 6. ročník ZŠ (či prvnímu víceletých gymnázií). Kniha se však na rozdíl od ostatních dosud používaných učebnic zásadně liší přístupem k dětem i celkovým zpracováním: autoři vedou s žákem dialog, řadu problémů jej naučí řešit prakticky prostřednictvím jednoduchých pokusů, texty doplňuje spousta fotografií a kreseb renomovaného karikaturisty a fyzika Pavla Kantorka. Knihu činí pro žáky i pedagogy přitažlivější také to, že se dívá na fyziku a fyzikální zákony z pohledu spojení člověka s přírodou, rozšiřuje je o pole výuky dalších přírodovědných předmětů.

V 6. třídě či přímě žáci poprvé otvírají učebnice fyziky, která je řazena mezi obtížnější předměty. V té době se rozhoduje, zda je fyzika chytit, nebo k ní získají odpor. Sestavili jsme s kolegy ze Slovanského gymnázia učebnici nového typu, která popírá vžitý názor, že fyzika je nezábavný obor. Záleží jen na tom, jak se učitelé prezentuje, vysvětlil filozofii vzniku učebnice doc. R. Kubínek, vedoucí Katedry experimentální fyziky PŘF UP, jeden ze spoluautorů knihy.

Učebnice má v oboru metodiky vyučování fyzice i další přednosti. Je sestavena z celků učiva, které si žáci mají v rámci výuky fyziky osvojit. Fyziku I,

rozdělenou do dvou celků, tvoří záková učebnice a pracovní sešity, ale také komentovaná učebnice pro kantory. Z nich se učitel mimo jiné dozví správná řešení i odkazy, kdy se žáci učili nebo budou učit látku z jiných oborů zmiňovanou v učebních textech. *Doufám, že se nám podaří pomoci kantorům najít zábavnější cestu k výuce fyziky. Je i děti pak bude fyzika mnohem víc bavit,* řekl doc. R. Kubínek. Autorský tým už začal pracovat na další učebnici pro 7. třídu, následovat by měly i učebnice pro 8. a 9. třídu. Kniha vychází právě nyní v olomouckém nakladatelství Prodos; dalšími autory jsou RNDr. R. Holubová, CSc. (Katedra experimentální fyziky PŘF), a pedagogové Slovanského gymnázia Olomouc Mgr. J. Davidová a Mgr. R. Weinlich.

Vědci a pedagogové z olomoucké přírodovědy se už několik let systematicky věnují práci s nejmladší generací. Největší ohlas má každoročně *Jarmark chemie, fyziky a matematiky*, který zábavnou formou ukazuje dětem i rodičům jak fungují přírodní zákony. Letos se na něj sjelo 8 000 lidí z celé Moravy (viz také Žurnál č. 30, str. 2, *Jarmark chemie, fyziky a matematiky – tentokrát na Horním náměstí.*)

Více informací o knize viz www.prodos-cz.cz.

-tzpřf-

Cyrlometoděské teologické fakultě udělen mezinárodní grant

Vedoucí Centra vědy a náboženství (Centrum VAN) na CMTF UP Ing. F. Mikeš, Ph.D., obdržel jednoroční výzkumný grant *Globální perspektivy vědy a spirituality* (GPSS; duben 2005 – červenec 2006). Projekt GPSS byl udělen ve druhém kole 18 kandidátům ze 150 žadatelů do těchto zemí: České republiky, Číny, Maďarska, Indie, Japonska, Koreje, Polska, Rumunska, Ruska a Slovenska. Recipient grantu si dal mj. za úkol rozšířit dialog mezi vědou a náboženstvím v republice. V České republice obdržel tentýž grant biolog doc. A. Markoš, CSc., z Přírodovědecké fakulty UK v Praze. Grant byl udělen a je též řízen z Univerzité Interdisciplinaire de Paris a Elon University, NC, USA. Finanční podporu grantu poskytuje John Templeton Foundation (USA). Detaily grantu je možné zhlédnout na stránce <http://www.uip.edu/gpss/gpsswinners.html>. Jedna z aktivit výzkumného projektu GPSS, která je interdisciplinární, a tudíž vhodná pro zájemce ze všech fakult UP, bude 2. mezinárodní konference *Věda a náboženství 2005: Pierre Teilhard de Chardin, evoluce a globální spiritualita*. Konference se bude konat 14. a 15. 10. 2005. Její program bude včas oznámen jak v Žurnálu UP, tak všem fakultám UP.

Ing. F. Mikeš, Ph.D.

E-learningový portál Univerzity Palackého

Světlem obchází nové módní slovo – portál. Co to však portál je? O nějaké jednotné definici nemůže být ani řeč. S tím také souvisí široká paleta toho, co na internetu můžeme najít a co nese ten hrůzý název „portál“. Tato virtuální místa mají rozdílný charakter. Nabídka začíná u tzv. „osobních portálů“ a sahá až k megaportálům (public website), které nabízejí svým uživatelům přístup k různorodým zdrojům a službám jaké si jen mohou přát. Takové portály většinou nemají pro akademické uživatele velký význam, protože neposkytují žádné specifické informace. Rovněž jejich prohlížeče jsou většinou nastaveny tak, aby na prvních místech zobrazovaly placenou inzerci. Zaměstnanci či studenti v akademické instituci potřebují přístup ke zcela specifickým informacím o svých studijních plánech, odborných seminářích, konferencích, finančních zprávách, grantových projektech atd. Proto si různé instituce kupují či vyvíjejí své vlastní portály. Ty vypadají pro různé uživatele různě zpravidla již při první návštěvě a navíc většinou umožňují přístup přes jméno a heslo a tím zajišťují určitou personalizaci.

Portál, který vám chceme představit, patří mezi vzdělávací portály a je plně zaměřen na specifickou oblast e-learningového vzdělávání. Při tvorbě tohoto portálu jsme byli pohnáni myšlenkou vytvořit ve virtuálním světě internetové místo, které se stane:

- **zdrojem informací o základních principech online výuky;**
- **zdrojem získávání aktuálních informací z oblasti e-learningu a distančního vzdělávání;**
- **aplikací pro vyhledávání potřebných informací a kontaktů v databázích k tomuto účelu vytvořených;**
- **místem setkávání e-learningové komunity – studentů, pedagogů, programátorů, autorů textů;**
- **platformou pro výměnu názorů a zkušeností, a to buď formou řízené diskuse nebo možností publikovat zde své příspěvky;**
- **místem vstupu do e-learningových kurzů naší univerzity a případně i jiných poskytovatelů;**
- **náhledem do e-learningové kuchyně dalších českých i zahraničních univerzit a vysokých škol.**

S radostí vás zveme k návštěvě portálu, který najdete od července tohoto roku na adrese **elearning.upol.cz** a který, jak doufáme, splní naše smělé očekávání a přispěje v budoucnu k věhlasu naší univerzity. Slavnostní otevření portálu proběhlo 23. 6. v Galerii Zbrojnice.

L. Urbášková, Centrum distančního vzdělávání UP

Nová síť programu CEEPUS na Filozofické fakultě

O dobrém zvuku Univerzity Palackého ve středo-evropském výměnném univerzitním programu CEEPUS (Central European Exchange Programme for University Studies) již informovala akademická obec v Žurnálu UP č. 23 děkanka Fakulty tělesné kultury prof. H. Válková. Její slova se potvrdila i docela nedávno, při výběru projektů sítě na příští akademický rok, kdy fakulta UP dostala opět možnost účastnit se programu v rámci pokračujících sítí.

Univerzita Palackého i tentokrát potvrdila svůj primát. Mezinárodní komisí bylo vybráno na příští akademický rok 35 projektů sítě, z toho je Česká republika zapojena ve 25. Koordinovány přímo z České republiky jsou však jen projekty tří, z čehož dva vznikly na UP: je to právě ve výše zmiňovaném čísle Žurnálu UP popisovaný projekt CII-CZ-0059, Central CEEPUS Network in Adapted Physical Activities, koordinovaný Fakultou tělesné kultury, druhým z nich je pak nový projekt Filozofické fakulty CII-CZ-0029, nazvaný *Idea of Europe in European culture, history and politics*.

Novou síť, zaměřenou na evropskou kulturu, historii a politiku, tvoří šest univerzit – kromě naší to jsou univerzity v Sofii, Piliscsabě, Krakově, Cluji-Napoce a Bělehradu. Od akademického roku 2005/2006 budou tyto univerzity, přesněji řečeno jejich příslušná pracoviště, spolupracovat jak v oblasti vzájemné akademické mobility (měsíční až roční studijní pobyty pro studenty i pedagogy), tak ve sféře vytváření společných studijních programů – joint degrees.

První akcí sítě bude zářijová letní škola v letovisku Kiten u Černého moře v Bulharsku. Vyučující a studenti ze všech šesti zemí se na ní budou po deset dní zabývat tematikou historických a kulturních kořenů Evropy.

Nezbývá než dodat pár věcných informací pro případné zájemce z řad studentů či pedagogů: Studijní pobyty včetně letních škol jsou pokryty stipendiem CEEPUS a probíhají v kreditovém systému. Oficiálním jednacím jazykem je angličtina, studijním jazykem pak angličtina nebo jazyk dané země.

Další informace: www.ff.upol.cz/zahranici/ceepus, www.dzs.cz, www.ceepus.org/ceepus.

Mgr. R. Slabáková, Ph.D.,
proděkanka pro zahraniční záležitosti FF UP

Jubilea

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea obdrželi 15. 6. 2005 v pracovně rektorky UP zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj UP **prof. O. Švarný, CSc.** a **doc. O. Weinbergová, CSc.**

Prof. O. Švarný, mj. žák J. Průška, jenž položil základ českým sinologickým studiím na UP na konci 40. let minulého století, spolupracuje s Katedrou asijských studií FF UP od září 1994. Kromě pedagogické činnosti se věnuje vědecko-badatelským aktivitám těsně souvisejícím s obecnou lingvistikou, fonetikou moderní hovorové čínštiny a výukou čínštiny jako cizího jazyka. Ve Vydavatelství UP publikoval řadu učebních textů, které jsou v současné době jedinými učebnicemi moderní hovorové čínštiny nejen v ČR, ale i v celém středoevropském prostoru.

Doc. O. Weinbergová, CSc., patří k výrazným a široce respektovaným osobnostem LF UP. Její celoživotní svázanost s LF UP a osobní přínos pro její rozvoj začal již v průběhu studií, kdy se zapojila do výuky na Ústavu lékařské chemie LF UP – později zde zastávala funkci odborné asistentky. Po nedobrovolném odchodu z LF UP se její pozornost obrátila ke klinické medicíně, a to především medicíně intenzivní, vnitřnímu lékařství a zejména kardiologii. Od návratu na fakultu v roce 1983 působila až do současnosti na III. interní klinice jako vedoucí její JIP. Její pracovitost, důslednost a organizační nadání ji přivedly do funkce náměstkyně pro LF FNO a posléze i do funkce ředitelky FN Olomouc.

-red-, foto -tj-

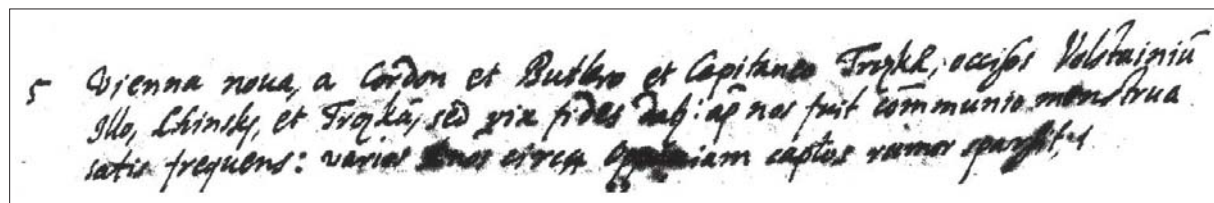
Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

13. SLANINUS (Slanina) Blasius (Blažej), S.J., Phil. Dr., Theol. Dr. (* 3. 2. 1588 Jindřichův Hradec – † 5. 5. 1653 Jičín), rektor od 15. 2. 1633 do 14. 3. 1636

(II) Poměrně podrobné diarium rektora olomoucké koleje a akademie P. Blažeje Slaniny bude záhodno v budoucnu podrobit detailnímu zkoumání; zatím se spokojíme konstatováním, že k datu 3. dubna 1633 zaznamenal rektor Slanina: „[...] byl vysvěcen kostel blahoslavené Panny na Hoře (templum B. Virginis in Monte)“, tzn. kaple předcházející impozantnímu baroknímu chrámu Navštívení Panny Marie na Svätém kopečku u Olomouce, jejíž vybudování inicioval

z rozkazu císaře Ferdinanda II. dne 25. února 1634. Zpráva o Valdštejnově smrti dorazila do Olomouce o týden později a rektor Slanina, jenž musel Valdštejnově dobře osobně znát z časů svého rektorského působení v jezuitské koleji v Jičíně, ji přijal s nedůvěrou; uvěřil této zprávě, teprve když mu o Valdštejnově konci napsal rektor pražské koleje a akademie U sv. Klimenta P. Martin Středa v listě doručeném Slaninovi 11. března 1634. Za vrahy

roku 1623 postoupeno klementinským jezuitům). Počínaje dnem 10. prosince 1639 byl B. Slanina jmenován představeným české provincie TJ P. Martinem Středou do úřadu rektora klementinské koleje a akademie, v němž setrval do 29. října 1643; poté B. Slanina v působil jako spirituál profesního domu TJ U sv. Mikuláše v Praze na Malé Straně a jako provinciálův zповědník, admonitor a konzultor. Ve dnech 15. až 17. května 1642 se v Klementinu

▲ Vlastnoruční záznam rektora olomoucké koleje a akademie TJ P. Blažeje Slaniny v jeho rektorském diariu z 5. března 1634 o zavraždění Albrechta z Valdštejna: „5 Vienna nova, a Gordon et Butlero et Capitaneo Trczka, occisus Valstainiu Illo, Chinsky et Trczka, sed vix fides dat: ap nos fuit communitio menstrua, satis frequens: variat tunc circa oppidiam captus rumor sparsit.“ – „Videšská novina, Gordonem [sp. Gordonem] a Butlerem a Trčkovým kapitánem [tj. Pestaluzem] zavraždění Valdštejn, Ilov, Kinský a Trčka, ale sotva jsme [tomu] dali viru; u nás bylo měsíční shromáždění, dosti naplněné; zvěst k nám [?] rozšířila rozličnosti kolem uchvácení Opavy.“ (Týden po Valdštejnově zavraždění, dne 2. března 1634, se vzbouřil v Opavě císařský pěší pluk a složil přísahu věrnosti Valdštejnovi; ve městě a jeho okolí vypuklo protihabsburské povstání, které do 20. března potlačily vojenské oddíly pod velením císařského plukovníka Jana Götze.) Moravský zemský archiv Brno

na pozemcích a pod patronací hradišských premonstrátů olomoucký měšťan Jan Andryšek. Poněvadž Slanina dodává, že „kolem se shromáždil velký zástup lidí, naši tam zpovídali“, plyne odtud účast jezuitů při počátcích tohoto mariánského poutního místa.

Ukázala se tak zřejmě naléhavá potřeba kazatelů a zповědníků ovládajících češtinu, poněvadž 2. října 1633 dorazil do Olomouce z Prahy jezuita Jiří Plachý (nar. r.1606), vynikající český kazatel, jenž byl též literárně činný, třebaže ne tak plodně jako jeho strýc Jiří Plachý-Ferus (nar. r. 1585 nebo 1589, zemř. r. 1659), rovněž příslušník Tovaryšstva Ježíšova. Jak mj. zaznamenal rektor Slanina, 23. října 1633 kázal pater Plachý ve Chválkovicích u Olomouce a 30. listopadu téhož roku kázal a zpovídal ve špitále sv. Ondřeje na olomouckém předměstí Ostrovy (v prostoru dnešní ulice Komenského), „důvěřuje v Boží ochranu“, neboť v tu dobu zemřeli někteří chovaníci špitálu za okolností, jež vzbuzovaly podezření z morové nákazy. Český kázal pater Plachý rovněž v koleijním kostele o svátku sv. Pavlína 13. června 1634. V Olomouci působil P. Jiří Plachý nejen jako misionář a kazatel, ale i jako profesor jezuitské akademie, mj. jako profesor rétoriky a morální teologie, a dosáhl tu 23. ledna 1641 gradu doktora teologie. Roku 1642 se Plachý vrátil do pražské klementinské koleje TJ a o šest let později se vyznamenal při obraně Starého a Nového Města Pražského proti švédským žoldnérům obsadivším pod velením Königsmarkovým Malou Stranu a Hradčany. Plachý se tehdy stal duchovním vůdcem a rádcem akademické legie (složené ze studentů a profesorů Klementina i Karolina), jíž velel jako kapitán právník Jan Jiří Kaufer – sami švédští útočníci oceňovali odvahu a obětavost jezuitu Jiřího Plachého, jenž si u nich vysloužil přezdívku „dlouhý pater“. V letech 1651–1655 působil Plachý opět v Olomouci, poslední léta svého života strávil v kutnohorské koleji TJ, kde také 19. dubna 1644 zemřel.

Vraťme se však nyní k roku 1634, neboť v diariu olomouckého jezuitského rektora P. Blažeje Slaniny nalézáme pozoruhodné záznamy o truchlivém závěru ošlivé kariéry generalissima císařské armády Albrechta Václava Eusebia z Valdštejna, vévody frýdlantského, obviněného císařskými dekrety z 18. února ze zrady říše a degradovaného v návaznosti na generalissimova jednání s českými a moravskými emigranty a se švédským kancléřem Axelem Oxenstiernou; rektor Slanina zachytil též ve svém diariu zvěst o Valdštejnově zavraždění v Chebu

Albrechta z Valdštejna, generálů Kristiána Illova a Adama Erdmanna Trčku a civilisty Viléma hraběte Kinského (o zavraždění rytmistra Jindřicha Nieman-na se nečiní zmínka) označuje rektor Slanina ve svém diariu podplukovníka Johna Gordona, plukovníka Waltera Butlera a „Trčkova kapitána“, tzn. kapitána Pestaluze z Trčkova pěšího pluku (jemuž velel podplukovník Gordon). Ve Slaninově záznamu chybí další strůjci „spiknutí plukovníků“ – nejvyšší strážmistr (podplukovník) Walter Leslieo a kapitán Edmond von der Burg. Vlastním provedením císařského rozkazu pověřili spiklenci Waltera Deverouxe, rodem Ira, hejtmana (kapitána) dragounského pluku plukovníka Waltera Butlera. Hejtman Deveroux, vrchní strážmistr Robert Geraldin, kapitán Dionys Mac Daniel a třicet dragounů přepadlo Illova, Trčku a Kinského na hostině v chebském hradu (které se Gordon, Butler a Leslie zúčastnili) a povraždilo je. O něco později vpadl Deveroux se šesti dragouny do Valdštejnova příbytku v Pachelbelovském domě na chebském Dolním náměstí a vlastnoručně probodl Valdštejna, oděného toliko noční košilí, partyzánou. Padesátiletému Valdštejnovi ale beztak mnoho života nezbyvalo, neboť těžce trpěl pakostnicí i jinými chorobami, snad i syfilidou. Bezprostředně po vraždě obdržel Deveroux jako odměnu za výkon katovského řemesla tisíc tolarů, Geraldin dva tisíce tolarů, Mac Daniel tisíc tolarů a každý ze třiceti dragounů pět set tolarů v hotovosti. To ovšem byl pakatel ve srovnání se zisky plukovníckými – Butler získal statky v ceně přes dvě stě tisíc zlatých, zatímco jak Gordon, tak Leslie se stali majiteli statků oceňovaných více než sto tisíci zlatými. O tehdejší výši odměn za zednickou a tesařskou práci naproti tomu informuje záznam rektora Slaniny, že 26. a 27. dubna 1635 obdržel zednický mistr pracující na stavbě jezuitského semináře 120 zlatých a tesař 40 zlatých. (Obvykle tolar obnášel třicet stříbrných grošů rovnajících se 1,5 zl.)

V polovině února 1636 završil P. Blažej Slanina v Olomouci rektorské triennium a v duchu řádových regulí byl 14. března 1636 pověřen novými povinnostmi v rámci Tovaryšstva Ježíšova. Z Olomouce odešel do jezuitské koleje U Sv. Klimenta a stal se tu regentem jezuitského konviktu a konzultorem dvou po sobě následujících klementinských rektorů a současně rektorem magnifiků klementinské akademie (Ferdinandey) – P. Martina Středy (Stredonia) a P. Jana Molitorise. K roku 1638 je P. Blažej Slanina zmiňován jako superior jezuitské rezidence v Uštěku na Lito-měřicku (konfiskované liběšicko-uštěčské panství bylo

konala 5. kongregace české provincie TJ, na níž byl Slanina zvolen prokurátorem (zástupcem) této provincie u generalátu TJ v Římě, kam však místo Slaniny odeslal jeho náhradník P. Jan Dakazat (Dokazal).

V srpnu roku 1644 se P. B. Slanina z Klementina stěhoval – 24. dne onoho měsíce a roku byl opětně postaven jakožto rektor do čela jezuitské koleje v Jičíně. Po Valdštejnově smrti přešlo kumburské panství roku 1635 spolu s Jičínem jako poddanským městem do rukou Rudolfa z Tiefenbachu jakožto odměna za Tiefenbachovy dlouholeté vojenské služby císaři; v roce 1639 Jičín značně utrpěl za vpádu švédské armády generála Jana Banéra, obdobně se k městu Jičínu zachovali Švédové v říjnu 1642. Jezuité se z Jičinské koleje, které tehdy stál v čele P. Michael Tamasfi (od 15. dubna 1649 do 3. května 1652 rektor olomoucké koleje a akademie TJ), uchýlili na pevný hrad Veliš, kde setrvali do 1. prosince 1642. Jenže když po koleji neustále vymáhala švédská posádka usazená na zámku Hrubá Skála výpalmé, vrátili se jičínsí jezuité na hrad Veliš, kam také 24. srpna 1644 dorazil P. Blažej Slanina, aby vystřídal v rektorské funkci P. Michaela Tamasfiho; v Jičíně se jezuité objevili až po 5. březnu 1646, kdy Švédové Hrubou Skálu opustili. Jičínskou jezuitskou kolej řídil Slanina do 27. srpna 1647. Kde P. Blažej Slaninu zastihla zpráva o vestfálském míru (24. října 1648), prozatím nevíme; pokud se zdržoval v Praze, zažil výše zmíněnou obranu Starého a Nového Města před Švédy, kteří odtáhli z Hradčan a Malé Strany až 30. září 1649.

To již P. Blažej Slanina vykonával po dva měsíce úřad představeného české provincie TJ, jimž byl generálem TJ Vincencem Caraffou pověřen počínaje 26. červencem 1649. Stál v čele české jezuitské provincie do 26. července 1652; poslední měsíce svého života trávil na odpočinku v jičínské koleji TJ, která mu zřejmě nejvíce přirostla k srdci – zde také 3. února 1653 oslavil své pětadesátiny a dne 5. května 1653 zemřel.

Prof. J. Fiala, CSC.

(Pokračování v příštím ročníku.)

**Redakční rada a redakce Žurnálu UP
přejí čtenářům, autorům
i všem členům univerzitní obce
příjemné prožití prázdninových dnů
a těší se na shledanou
na začátku akademického roku
2005/2006.**

